

**MÜZİKSEL İŞİTME OKUMA VE YAZMA EĞİTİMİNİN KEMAN
EĞİTİMİNE ETKİSİ**

Büşra İnci Şendurur

YÜKSEK LİSANS TEZİ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

HAZİRAN, 2017

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren on iki (12) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Büşra İnci
Soyadı : Şendurur
Bölümü : Müzik Eğitimi
İmza :
Teslim tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı : Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Eğitiminin Keman Eğitimine Etkisi
İngilizce Adı : The Effect Of Musical Hearing Reading and Writing Education To Violin Education

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

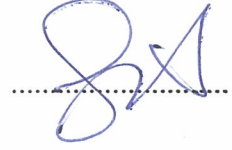
Yazar Adı Soyadı : Büşra İnci şendurur

İmza :

JÜRİ ONAY SAYFASI

Büşra İnci Şendurur tarafından hazırlanan “Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Eğitiminin Keman Eğitimine Etkisi” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Gamze Elif TANINMIŞ

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Başkan: Doç. Erdal TUĞCULAR

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Üye: Yrd. Doç. Dr. Gamze Elif TANINMIŞ

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Üye: Yrd. Doç. Dr. Kaan YÜKSEL

Devlet Konservatuarı, Başkent Üniversitesi

Tez Savunma Tarihi: 15/06/2017

Bu tezin Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

Prof. Dr. Ülkü ESER ÜNALDI

TEŞEKKÜR

Hayatımın her alanında; her zaman ve her durumda bana olan güvenini ve sevgisini eksiksiz hissettiğim canım anneme ve canım kardeőime, çalıőmam sürecinde bana tüm kalbiyle, engin bilgi ve tecubeleriyle destek olan canım eőim Utku ŞENDURUR'a, bu süreçte yardımlarını esirgemeyen ve beni destekleyen saygıdeğer hocam Prof. Yılmaz ŞENDURUR'a ve kıymetli bilgilerini benimle paylaőan, sürekli yeni Őeyler ğrenmeme vesile olan, beni destekleyen, güdüleyen ve kendisini örnek aldığım saygıdeğer danıőmanım Yrd. Doç. Dr. Gamze Elif TANINMIŞ hocama sonsuz teőekkürlerimi sunarım.

MÜZİKSEL İŞİTME OKUMA VE YAZMA EĞİTİMİNİN KEMAN EĞİTİMİNE ETKİSİ

(Yüksek Lisans Tezi)

Büşra İnci ŞENDURUR

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Haziran, 2017

ÖZ

Bu çalışma, müziksel işitme okuma ve yazma (MİOY) eğitiminin, keman eğitime etkisini ortaya koymak amacıyla, regresyon yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Çalışma nicel bir araştırmadır. Çalışmada, Türkiye'deki belirli kriterlere göre seçilen yedi üniversitenin müzik eğitimi anabilim dallarında lisans 4. sınıfta öğrenim görmekte olan 53 keman öğrencisine anket uygulanmıştır. Anket, öğrencilerin öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumlarında uygulanmıştır. Çalışmada ortaya çıkan regresyon analizi sonuçlarına göre, müziksel işitme okuma ve yazma eğitiminin, keman eğitime etkisi olduğu saptanmıştır. Çalışmada, MİOY eğitiminin keman eğitimi üzerindeki etkisini göstermek için oluşturulan modellerden sadece bir tanesi istatistiki olarak anlamsız çıkmıştır ($p>0.05$, $\text{sig}=0.54$). Bunun dışındaki tüm modeller istatistiki olarak anlamlıdır. Çalışmada ortaya çıkan regresyon analizinin sonuçlarına göre kurulan modellerden açıklama gücü en yüksek olan modelde, açıklama gücü %27, açıklama gücü en düşük olan model ise açıklama gücü %11'dir. MİOY eğitiminin keman eğitimi üzerindeki etkisine baktığımızda ise, çalışmada ortaya çıkan regresyon analizinin sonuçlarına göre, en büyük etki, %54, en düşük etki ise, %36 olarak hesaplanmıştır. Bu çalışma için öngörülen sonuçlar, elde edilen sonuçlar ile doğrulanmış bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler : MİOY eğitimi, Keman eğitimi, Regresyon analizi

Sayfa Adedi : 70

Danışman : Yrd. Doç. Dr. Gamze Elif TANINMIŞ

THE EFFECT OF MUSICAL HEARING READING AND WRITING EDUCATION TO VIOLIN EDUCATION

(Master's Thesis)

Büşra İnci ŞENDURUR

GAZI UNIVERSITY

INSTITUTE OF EDUCATIONAL SCIENCES

June, 2017

ABSTRACT

This study was prepared to determine the effect of musical hearing reading and writing (MHRW) education to violin education, by using regression analysis method. The research is a quantitative research. In this study survey method has been used to 53 fourth grade students who are studying music at seven universities which were chosen by particular criterias in Turkey. The survey was applied to students in higher education institutions which they are studying at. The regression analysis results show that, violin education is being affected by musical hearing reading and writing education. In this study, there is only one modal which is composed to show the effect of musical hearing reading and writing education to violin education, is statistically meaningless ($p>0.05$, $sig=0.54$). Apart from this, all modals are found statistically significant. In this study regression results show that, while the modal which has the highest explanatory power has %27 explanatory power, the modal which has the lowest explanatory power has %11 explanatory power. When we look at the effect of musical hearing reading and writing education to violin education, regression analysis results in this study show that, the highest effect calculated as %54 and the lowest effect calculated as %36. In this study, it is confirmed that, foresight results are compatible with studies results.

Keywords : MHRW education, Violin education, Regression analysis

Number of Pages : 70

Supervisor : Assistant Prof. Dr. Gamze Elif TANINMIŞ

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI.....	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZ	v
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLolar LİSTESİ.....	ix
BÖLÜM I	1
GİRİŞ.....	1
Müzik Eğitimi	2
Özengen Müzik Eğitimi.....	3
Mesleki Müzik Eğitimi	4
Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Eğitimi	5
Bölgesel (Yaklaşık) İşitme.....	5
Bağıl (Rölatif) İşitme	6
Mutlak-Salt (Absolüt) İşitme	6
Çalgı Eğitimi	8
Keman ve Keman Eğitimi.....	10
MİOY Eğitimi ve Keman Eğitimi Arasındaki İlişki	12
Problem Cümlesi	13
Alt Problemler.....	13
Araştırmanın Amacı	13
Araştırmanın Önemi	14

Sayıtlar	14
Sınırlılıklar	15
Tanımlar	15
İlgili Araştırmalar	16
BÖLÜM II.....	20
YÖNTEM.....	20
Araştırmanın Modeli.....	20
Çalışmada Kullanılan Değişkenler.....	21
Evren ve Örneklem	21
Verilerin Toplanması	22
Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması.....	24
BÖLÜM III	25
BULGULAR VE YORUMLAR.....	25
Tanımlayıcı İstatistikler.....	25
MİOY Eğitiminin Keman Eğitimi Üzerindeki Etkisini Gösteren Bulgular ve Yorumlar.....	27
Lisans 1. Sınıf Başarı Notlarına Ait Bulgular ve Yorumlar	27
Lisans 2. Sınıf Başarı Notlarına Ait Bulgular ve Yorumlar	28
Lisans 3. Sınıf Başarı Notlarına Ait Bulgular ve Yorumlar	30
BÖLÜM IV	33
SONUÇ ve ÖNERİLER.....	33
Sonuçlar.....	33
Öneriler	34
Çalışmanın İçeriğine Yönelik Öneriler.....	34
Çalışmanın Sonuçlarına Yönelik Öneriler	35
KAYNAKLAR.....	36
EKLER	41
EK- 1 : Anket Formu	42
EK-2 : Anket İzin Formları.....	44
EK- 3 : Regresyon Sonuçları	61

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. <i>Çalışmanın Örneklemine Sayısal Dağılımı</i>	22
Tablo 2. <i>Evet-Hayır Şıklı Sorulara Ait Tanımlayıcı İstatistikler</i>	25
Tablo 3. <i>MİOY Dersi ve Keman Eğitimi Dersi Başarı Notlarına İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler</i>	26
Tablo 4. <i>Lisans 1 Güz Dönemi Regresyon Sonuçları</i>	27
Tablo 5. <i>Lisans 1 Bahar Dönemi Regresyon Sonuçları</i>	27
Tablo 6. <i>Lisans 1 Güz-Bahar Dönemi Ortalaması Regresyon Sonuçları</i>	28
Tablo 7. <i>Lisans 2 Güz Dönemi Regresyon Sonuçları</i>	28
Tablo 8. <i>Lisans 2 Bahar Dönemi Regresyon Sonuçları</i>	29
Tablo 9. <i>Lisans 2 Güz-Bahar Dönemi Ortalaması Regresyon Sonuçları</i>	29
Tablo 10. <i>Lisans 3 Güz Dönemi Regresyon Sonuçları</i>	30
Tablo 11. <i>Lisans 3 Bahar Dönemi Regresyon Sonuçları</i>	30
Tablo 12. <i>Lisans 3 Güz-Bahar Dönemi Ortalaması Regresyon Sonuçları</i>	31
Tablo 13. <i>Çalışmanın Toplu Sonuçları</i>	32

BÖLÜM I

GİRİŞ

Günümüzde küreselleşen dünyada, kişilerin temel becerilere sahip olabilmesi, bilgiye çabuk ulaşabilmesi, toplum ile iyi ilişkiler içinde olabilmesi ve alanında iyi bir uzman olabilmesi için eğitim çok önemli bir yer tutmaktadır. Toplumların ilerlemişlik düzeyi, aynı zamanda onların eğitim düzeylerini de gösterir. Eğitim, kişilerin tutumlarında, isteyerek ve kendi yaşantıları vasıtası ile bir değişim gerçekleştirmesi sürecidir (Ertürk, 1997, s. 6). Eğitimin, kişilere yedi ana özellik kazandırması beklenir (Clark, 1921):

- Sağlık
- Bilgi
- Yetenek
- Muhakeme
- Amaç
- İstek
- Etik

İnsan hayatının vazgeçilmez bir parçası olan ve insanın doğumundan itibaren ona yaşamın her alanında eşlik eden müziğin de, eğitimin kişilere kazandırmayı hedeflediği bu özellikleri içinde barındırdığı söylenebilir. Müzik, duyguları harekete geçiren yaratıcı düşünce yapısını ortaya çıkaran bir akımdır. Müziğe; ilkel dönemde yaşamış insanların, doğada duyup algıladıkları sesleri anlatabilmek amacıyla onların taklitleriyle başlayan ve o zamandan günümüze uzanan bir sanat dalıdır. Müzik dünyanın her yerinde geçerli olan bir başka deyişle; evrensel boyuta ulaşmış bir kavramdır. İnsanın kültür yapısı, kişisel beğenisi, yaşadığı tarih, dönem ve bölge olarak bakıldığı zaman müziğin tanımının yapılması değişiklikler gösterebilmektedir. Bu nedenlerden dolayı müziğin tek bir tanımla açıklanması zorlaşmaktadır. Say, müziği “sesleri amaçlı olarak estetik yapıda bir araya

getirme sanatı” olarak tanımlarken (Say, 2005, s. 30), Uçan, “müziği belli bir amaç ve yöntemle, belli bir güzellik anlayışına göre işlenerek birleştirilmiş seslerden oluşan estetik bir bütündür” olarak tanımlar (Uçan, 2005, s. 4).

Müziği dinlemede, icra etmede, hissetmede, söylemede, bestelemde kişilere katkı sağlayan, ayrıca müziği tüm boyutlarıyla oluşturan başlıca temel unsurları şu şekilde sıralayabiliriz (Gale, 1922):

- Ritim
- Tempo
- Vurgu
- Dinamikler
- Ton Kalitesi
- Melodi
- Armoni
- Kontrast
- Benzerlik
- Varyasyon
- Tekrar

Müzik, evren ve insan arasındaki ilişkinin anlatımlarında, müzik ve evrenin ayrılmaz bir bütün olduklarının yadsınamayacak bir gerçeklik olduğu söylenmektedir. Müziğin evrene hakim olduğunu düşündüğümüzde, müziğin sesini duymadığımız, melodilerin kulaklarımıza çalınmadığı bir yerde yaşamın oldukça zor olacağı öngörülebilir. Öyle ki insan, evren ve müzik birbirlerine, onları birbirlerinden ayrı düşünemeyecek kadar aittirler denilebilir. İnsan, evren ve müziğin bu denli ayrılmaz bir bütün olduğu yaşantımızda, müzik eğitimi de son derece önemli bir yer tutmaktadır.

Müzik Eğitimi

Müzik eğitimi, insanların çevresi ile müzik vasıtasıyla iletişimde bulunabilmesine, toplumsallaşmasına, müziği şuurlu olarak üreten ve tüketen bireyler olmasına olanak sağlar (Turhan, 2010, s. 6). Toplumun gelişimi, iyi mertebelere erişimi, duygu ve davranışlarının olgunlaşması, müziksel hislerinin derinleşmesi ve hayata daha anlamlı bakabilmesi için kişilerin, iyi bir müzik eğitiminden geçmesi gerekir denilebilir.

Müzik eğitimi, esasta bir müziksel tutum edindirme, değiştirme, değişikliği yaratma ve müziksel tutum geliştirme sürecidir. Müzik eğitimi vasıtası ile kişinin toplumsal çevresi ve müziksel çevresi arasındaki bildirişim ve ilişkilerin daha tertipli, sağlıklı ve verimli olması umulur (Uçan, 2005, s. 7).

Müzik eğitimi kendi arasında üç türe ayrılabilir. Bunlardan ilki olan “genel müzik eğitimi”, bireyde duyduğu tınıları, müziksel yaklaşımları anlamlandırmasına yönelik bir kazanım sağlamayı amaçlar denilebilir. Müzik eğitiminin ikinci türü ise “özengen müzik eğitimi”dir. Bu tür müziğe genelde amatör olarak, aktif bir şekilde katılmak ve bunu uzun bir süreçte değerlendirmek isteyen kişiler uygun görülebilir. Üçüncü tür “mesleki müzik eğitimi”dir. Kendisini müzik alanında geliştirmek isteyen; müzik eğitimsi, müzik icracısı vb. alanlarda meslek sahibi olmak isteyen, meslek edinmek isteyen kişiler mesleki müzik eğitimi alanında yetiştirilirler (Uçan, 1997, s. 12).

Genel Müzik Eğitimi

Genel müzik eğitimi, tüm topluma hitap eden, evrensel müzik kültürünü kişilere benimsetmeyi amaçlamakta ve genellikle ilk ve ortaöğretim kurumlarının müfredatı çerçevesinde verilmektedir (Sever, 2006, s. 46). Genel müzik eğitiminde kişilerin müziği tanıması, sevmesi ve kendi müzik yaşantısını geliştirmesi beklenir (Topalak, 2013, s. 118). Yaşadığımız çevrede ortak bir kültür ve gelenek oluşturması, bu gelenek ve kültürün ileriki nesillere taşınması açısından, genel müzik eğitimi yaşamımızda önemli bir yer tutabilir. Ayrıca, genel müzik eğitimi boyunca kişilere, ait olduğu coğrafyaya ait müzik kültürleri ile ilgili bilgilerin öğretilmesinin yanında evrensel müzik kültürü ile ilgili bilgilerin de öğretilmesi son derece önemlidir denilmektedir (Yaşmut, 2013, s. 6). Genel müzik eğitiminin, kişileri amatör veya mesleki müziğe yönlendirmesi gibi bir fonksiyonunun da olması son derece önemlidir (Şengül, 2006, s. 15).

Özengen Müzik Eğitimi

Özengen müzik eğitimi, müziğe özel bir ilgisi bulunan ve bu hususta bir eğitim almak isteyen kişilere yönelik olarak verilir. Amacı, müziğe özel bir ilgisi bulunan ve amatör olarak müzik eğitimi almak isteyen bu kişilere belirli müziksel davranışları kazandırmak ve bu davranışların geliştirilmesini sağlamaktır (Uçan, 2005, s. 32). Tarman’a göre,

özengen müzik eğitiminde kişinin yetenekli olmasından ziyade istekli olması daha büyük bir önem taşır. Kişiler bu eğitimi özel kurslar, dersler veya dersaneler vasıtası ile alabilirler, ya da çeşitli yazılı ve görsel yayınların yardımı ile kendi eğitimlerine kendileri başlayıp, kendileri öğrenip, daha sonra bunu geliştirebilirler (Tarman, 2006, s. 10). Ayrıca, özengen müzik eğitimi kişileri mesleki müzik eğitimine yönlendiren bir sürecin başlangıç aşaması sayılabilir.

Mesleki Müzik Eğitimi

Mesleki müzik eğitimi, alanında uzmanca kişilerce verilen planlı bir eğitim sürecini içerir. Bu eğitimi almak isteyenler, müzik alanına özel bir ilgi duymalarının yanı sıra, belirli bir müzik yeteneğine de sahip olmak durumundadırlar. Mesleki müzik eğitimi, müziği bir meslek olarak seçen ve çeşitli müzik yetenek sınavlarında başarı gösterip, bir eğitim kurumunda öğrenime başlayan kişilere verilen bir eğitimidir.

Uçan, mesleki müzik eğitimini şu şekilde tanımlamıştır; mesleki müzik eğitimi, müziğin bütünü veya belirli bir dalını meslek olarak seçen veya seçme eğiliminde bulunan ve müziğe belirli bir seviyede yetenekli bireylere yönelik olup, mesleğin sahip olduğu müziksel birikimi ve davranışları edindirmeyi hedefler (Uçan, 2005, s. 33). Uçan'a göre; mesleki müzik eğitimi aşağıdaki başlıklar bağlamında incelenip açıklanabilir.

- İlkokul ve anaokulu öğretmenleri yetiştirmede müzik eğitimi
- Müzik araştırmacılığı eğitimi
- Müzik öğretmenliği eğitimi
- Çalgı yapımcılık onarımcılık eğitimi
- Bestecilik ve seslendiricilik eğitimi
- Askeri bandoculuk eğitimi
- Din adamı yetiştirmede müzik eğitimi (Uçan, 2005, s. 34).

Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri, Eğitim Fakültelerinin Müzik Eğitimi Bölümleri, Güzel Sanatlar Fakülteleri'nin Müzik Bilimleri Bölümleri ve Konservatuvarlar Türkiye'deki başlıca mesleki müzik eğitimi veren kurumları oluşturur (Tarman, 2006, s. 4).

Uçan'a göre müzik eğitimi, müziksel işitme, ses, çalgı, ritim, müzik bilgisi ve yaratıcılık eğitimi unsurlarından oluşmaktadır. Bu unsurlardan çalgı eğitimi ve müziksel işitme

eğitimi birbirleriyle yakından alakalıdır. Öğrenciler öğrendikleri bilgileri uygulama aracı olarak çalgıyı kullanırken, bu çalışma sırasında dikte, deşifre ve işitme becerilerine ihtiyaç duyarlar (Uçan, 2005, s. 40). Bu beceriler de öğrencilere, müziksel işitme okuma ve yazma (MİOY) kazandırılmaya çalışılır.

Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Eğitimi

Müzik evrensel bir dildir. Her dilin bir dilbilgisi olduğu gibi müziğin de bir dilbilgisi olduğu söylenebilir. Müziğin dilbilgisini; müziğin doğaçlanması, bestelenmesi, icrası ve dinlenmesi oluşturabilir. Müziğin içinde var olan müziksel işitme okuma ve yazma eğitimi ise müziğin dilbilgisi öğelerinin tümünü oluşturduğundan, müzik eğitiminin en temel alanlarından biridir (Özgür & Aydoğan, 2002, s. 8).

Müziksel işitme, bir kompozisyon içerisindeki melodi, biçim, ölçü, tını ve tonları tespit etme, izah etme ve mukayese etmektir (Holloway, 2001). Uçan(2005), müziksel işitmeyi, işitme duyusuyla algılanan müziği, tanıma, ayırt etme ve çözümleme yeteneği olarak tanımlarken; Özgür ve Aydoğan (2002, s. 10), müziksel işitmeyi, sesleri doğru kavrama, seslerin birbirleri ile bağlantısını duyabilme, müziksel bellek ve kusursuz bir ritim hissi olarak tanımlamaktadır.

Müziksel işitme; kulak vasıtası ile algılanabilen müziksel unsurları tanıma, değerlendirme ve fark edebilme becerisidir. Bu unsurlar için, müziksel ses özelliklerin çoğunu içeren ses rengi, türü, müziksel tonalite, ritim, akorlar, melodik birleşimler, aralıklar ve çok sesli tınılayışlar denilebilir. Bunları okuyabilme, isimlendirebilme, fark edebilme, yazabilme gibi beceriler müziksel işitmenin temelini oluşturur denilebilir (Özgür, 1996, s. 6). Müziksel işitmede, işitme yetisi kendi arasında üç gruba ayrılıp incelenebilir.

- Bölgesel (yaklaşık) İşitme
- Bağlı (rölatif) İşitme
- Mutlak-salt (absolüt) İşitme (Uyan, 2013).

Bölgesel (Yaklaşık) İşitme

İşitilen müziksel seslerin niteliklerini (incelik-kalınlık) ayırt edebilme ve duyulan sesi yaklaşık olarak tanımlama yetisi olduğu söylenebilir.

Bağıl (Rölatif) İşitme

İşitilen müziksel sesleri, bir diğer ses ile bağlantı kurarak ayırt etme ve tanıma yetisidir. Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Eğitimi verilen kurumların programlarında daha çok bu işitme türüne bağlı olunup, bu alanı geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılmaktadır denilebilir.

Mutlak-Salt (Absolüt) İşitme

İyi bir müziksel işitmeye sahip olmak için çok fazla pratik yapılması önerilirken, bazen de bu yeti bireylere doğuştan gelen bir yetenek ya da uzun yıllar çalışmanın sonucu olan bir özellik olabilir. Bu yeti absolüt işitme dediğimiz; dışarıdan hiçbir sesin yardımı olmadan, duyduğu her sesi kayıtsız tanımlayabilmektir. Daha önceleri bu özelliğe, doğuştan gelen veya herhangi bir bireyde rastlanılabilecek bir durumdur düşüncesi yaygın iken son zamanlarda çocuk yaşlardan itibaren düzenli olarak kulak eğitimi alan kişilerde bu özelliğe yakın hatta bu özelliğe ulaşılan sonuçların elde edildiği de görölmüştür (Özgür & Aydoğan, 2002, s. 4).

Müziksel işitmeyi boyutları bakımından yatay ve dikey, kapsamları bakımından ritim ve nüans işitme gibi çeşitli alt bölümlere ayırabiliriz. Yatay işitme, melodilerin incelik ve kalınlıklarına göre ayırt edebilme becerisi iken, dikey işitme eş zamanlı olarak tınlayan birden çok sesi ayırt edebilmektir. Ritim işitme, çeşitli ritimleri doğru kavrayabilme becerisi, nüans işitme ise; müziğin anlatım niteliklerini ve gürlüğünü işitebilmektir (Uyan, 2013). Müziksel işitme, seslerin farklarını algılayamadan taklide dayalı olabileceği gibi; bir ya da daha fazla sesi yükseklik, ritim ve nitelikleri ile tanıma ve algılama biçiminde de olabilir (Özçelik, 2003, s. 4).

Müziksel işitme eğitimi, öğrencinin duyuşsal ve kısa süreli bellek, müzikal kavrayış, dinleme, okuma yetilerinin ve müzikal dikkatinin ilerlemesini sağlamaktadır (Karpinski, 2000). Öğrencilere müzikalite büyük oranda, MİOY dersinin müziksel işitme konularıyla kazandırılır (Erçakır, 2007, s. 7). Müziksel işitme dersinde işlenen konu başlıkları genel olarak şu şekildedir; müzik sesleri, müzik yazısı, müzikte ölçü ve zaman, müzikte aralıklar, müzik yazısında notaların gruplara ayrılması, müzik yazısında kullanılan işaretler, müzik yazısında temel makamsal terimler, akor bilgisi, armoni bilgisi ve kadanslar, müzikte modülasyon, müzikte alterasyon, mod, dizi ve tonalite, süslemeler, vokal, müzik ve türleri,

akustik bilgisi, enstrümantal müzik ve türleri, bellek geliştirme ve müzikte homofoni ve polifoni (Denizer, 2008, s. 9).

Müziksel okuma (solfej) eğitimi, MİOY eğitiminin bir diğer basamağıdır. Müziksel okuma; yazılmış olan notanın adlarını incelik kalınlık seviyelerine göre seslendirmektir. Bir başka deyişle; notaların adlarını sesli bir şekilde söylemektir (Kennedy, 1996, s. 686). Özgür'ün müziksel okuma tanımına göre müziksel okuma, bir müzik notasının isim, incelik-kalınlık, ritim ve hız ile seslendirilmesidir (Özgür, 1995, s. 4). Özbek ise müziksel okumayı; müzik eserlerinin notalarını, ritim kalıplarını, hızlarını, yüksekliklerini, okunması gereken karakteriyle okuma yetisi edinmeye yönelik bir süreç olarak tanımlamıştır (Özbek, 2003, s. 13). Özgür ve Aydoğan ise müziksel okumayı kısaca, bir müzik notasını seslere çevirmek olarak tanımlamışlardır (Özgür & Aydoğan, 2002, s. 21).

MİOY eğitimi ilk olarak müziksel okuma ile başlar (Erçakır, 2007, s. 7). Müziksel okuma melodik özellikteki eserleri, ölçü sayısı, nota değerleri ve notanın incelik kalınlıklarına uygun olarak yapılan okumadır ve okumayı yaparken deşifre (çözümleme) yetisi edinmek oldukça önemlidir (Fenmen, 1991, s. 12). İlk defa karşılaşılan bir müzik notasını o anda okuma ve çalmaya deşifre denir. Deşifresi iyi olan bir kişi, müzikalitesi iyi ve alanında da oldukça yeterli bir kişidir denilebilir. (Dalkıran, 2011). Deşifre becerisini kazanan kişiler kendi seviyelerine uygun bir müziksel okumayı çok daha kolay yapabilirler. Bu yeti kişilerin bireysel çalgı eğitimlerindeki ilerlemeleri bakımından da oldukça önemlidir (MEB, 2009). Müziksel okumanın (solfej) ve deşifrenin birbirleri ile çok yakın bir ilişki içinde olduğu söylenebilir. Müziksel okumayı iyi yapabilmek, öğrencilerin bireysel çalgı eğitiminde ilerlemesine ve müziğin farklı alanlarına direkt fayda sağlar (Yaşmut, 2013, s. 22).

Müziksel okuma dersinde işlenen konu başlıkları genel olarak şu şekildedir; basit ve karma ölçülerde ritmik okuma, basit ve karma ölçülerde melodik okuma, akor sesler ve aralıklar üzerinde melodik okuma, alterasyonlu ve modülasyonlu melodik okuma, majör ve minör gamlar üzerine melodik okuma, modlar ve makamlar üzerine melodik okuma, entonasyon çalışması, ezbere okuma, transpoze ve deşifre okuma ve çok sesli eserler üzerinde melodik okuma (Denizer, 2008, s. 11).

Müziksel yazma, sesleri müzik yazısının unsurları ile açıklamaya denir (Apaydınlı, 2006, s. 15). Anadilimizdeki cümle ve sözcükleri yazıya aktarmak ne derece önemli ise müzikte de bu aynı şekilde önemlidir. Bu bağlamda müziksel yazma, hafızada bulunan müzikal sesleri

belirli kurallar ile açıklama ve kağıda dökmek olarak da tanımlanabilir (Özçelik, 2003, s. 6). Bir başka deyişle müziksel yazma, müzik eserlerini notaları, yükseklikleri, ritimleri ve ölçüsü ile notaya dökme ve transpoze etme sürecidir (Özbek, 2003, s. 12). Müziksel yazma sürecinde, sesleri, ritimleri ve tonaliteyi ayırt etme gibi birçok müziksel yetenek aynı anda kullanılır.

Müziksel yazma, müziksel hafıza ile yakından ilişkili bir konudur. Müziksel hafıza okunan, dinlenen, yazılan, söylenen ve icra edilen müzikleri, hafızada saklama ve hatırlama becerisidir (Uçan, 2005, s. 23). Müziksel yazma dört farklı grupta incelenebilir. Bunlar; ezgisel yazma, ritmik yazma, aralık yazma ve akor yazmadır (Yaşmut, 2013, s. 25).

- Ezgisel Yazma: Herhangi bir enstrüman ile çalınan bir ezginin ses dikliklerine ve ritim kalıbına uygun bir şekilde notaya dökülmesidir.
- Ritmik Yazma: Herhangi bir enstrüman veya elle çalınan ritim kalıplarının doğru bir şekilde yazılmasıdır.
- Aralık Yazma: Eş zamanlı olarak çalınan iki sesin notaya dökülmesidir.
- Akor Yazma: Eş zamanlı olarak çalınan üç sesin notaya dökülmesidir.

Müziksel yazma dersinde işlenen konu başlıkları genel olarak şu şekildedir; ezgisel yazma, ritmik yazma, akor yazma, melodik ve armonik aralık yazma, alterasyonlu ve modülasyonlu yazma, güzel nota yazma (Denizer, 2008, s. 14).

Müziksel işitme okuma ve yazma eğitimi, müzikle alakalı birçok şeyi duymanızı ve ayrıca önceden dinlenilmiş olan bir şarkı veya eserde farkına varamadığımız müziksel unsurları işitmemizi sağlayabilir (Yayla, 2006).

MİOY dersi öğrencilere; müziksel işitme, okuma ve yazmanın yanı sıra müziksel tasarlama, yaratma ve çözümlenmeyi de öğretmeyi amaçlar. Müfredatında MİOY dersi olan tüm müzik bölümlerinde, bu dersin diğer branş derslerini tamamlayıcı, destekleyici ve geliştirici bir etkisi olduğundan söz edilebilir (Yaşmut, 2013, s. 22). MİOY eğitiminin çalgı eğitimi üzerinde büyük etkisi olduğundan söz edilebilir.

Çalgı Eğitimi

Müzik alanında edinilen teorik bilgilerin pratiğe dönüşebilmesi için kişilerin yararlanabileceği yegane gereç çalgı olduğu bilinmektedir. Kişiler çalgı çalma yoluyla

duygularını ifade eder ve kendisi ile bütünleşir. Kişi, çalgı çalma becerisini geliştirerek aynı zamanda müzisyen kimliğini de geliştirecek ve bu da kişinin özgüvenini arttıracak, psikolojisini pozitif yönde etkileyecektir (Uslu, 1996, s. 105). Türkiye’de çeşitli Güzel Sanatlar Liseleri ve Üniversitelerin Müzik Eğitimi Bölümlerinde eğitimi ve öğretimi yapılan başlıca çalgılar şu şekildedir;

- Vurmalı Çalgılar
- Yaylı Çalgılar
- Üflemeli Çalgılar
- Mızraplı- Telli Çalgılar
- Ses (Şan)

Kişilerin çalgı çalabilmesi için kendilerinde var olması gerekli bazı beceriler şunlardır (Topalak, 2013):

- Tam bir duruş ve konumlanmaya sahip olma
- El, kol ve parmakların konumunda doğru bir tutuşa sahip olma
- Tınının kendine has ve kaliteli olması
- Entonasyonun tamlığı

Çalgı eğitimi, kişilerin kendi istekleri doğrultusunda, çalgı çalmaya yönelik davranışlarında birtakım değişiklikler yaratması sürecidir. (Uçan & Günay, 1980, s. 38). Çalgı eğitimi, çalgı çalmayı öğrenebilme, çalgı çalmayı ilerletme ve çalgıyı tümüyle hakim olarak kullanabilme süreçlerini içerir (Tarman, 1996, s. 10). Uslu ise çalgı eğitimi, kişinin kendisini daha yakından tanıyabilmesi, becerilerini daha iyi anlayabilmesi, kendisinde olan becerilerini daha ileri düzeye taşıyıp, buna yeni beceriler eklemesi olarak tanımlayıp, müzik eğitiminin önemli bir dalı olarak görmektedir (Uslu, 2006, s. 25).

Çalgı eğitiminin amacının, kişinin müziksel tutumuna bir tertip ve disiplin edindirmek olduğu söylenmektedir. Çalgı eğitimi ayrıca bu amaçla sınırlı kalmayıp, çalgının yapısı, niteliği, geçmişi, çalınan müzik eserlerinin teknik ve estetik niteliklerini öğretmeyi de amaçlar (Demirbatır, 1993, s. 32). Çalgı eğitiminin diğer amaçları arasında, çalgıyı doğru yöntem ile çalabilmek, çalışma süresini iyi ayarlayabilmek, müzik kültürlerini anlamak ve müzikal yetenekleri geliştirmek de yer alabilir. Çalgı eğitiminin en önemli amacı, kişilere çalgı çalabilme becerisi kazandırmak gibi gözükse de aslında bu amacın kişilerin bireysel müzik gelişimine de önemli bir yarar sağladığı söylenebilir (Yaşmut, 2013, s. 10).

Çalgı eğitiminin müzik eğitimi içindeki rolü çok önemlidir. Çalgı eğitiminin, kişilerin teorik bilgilerini pratiğe aktarması yönünden takviye edici ve güçlendirici olduğu için önemli olduğu söylenebilir (Çilden, 2003, s. 297). Ayrıca, çalgı eğitimi müzik öğretmenlerinin mesleki hayatını daha başarılı geçirebilmesi açısından da önemlidir (Albuz, 2001, s. 8). Çalgı eğitiminin müzik eğitimi içindeki öneminin yanı sıra toplumsal boyutta da öneminin büyük olduğu söylenebilir. Çalgı eğitimi, toplumsal yaşamdaki sanatsal ve kültürel öğelerin paylaşılması, bir sonraki kuşaklara aktarılması ve ilerletilip yaşatılması açısından son derece önemli bir rol oynar (Kurtuldu, 2007, s. 5). Kararoğlu ise, çalgı eğitiminin önemini şu şekilde açıklamıştır (Kararoğlu, 2008, s. 10);

- Eğitici olması
- Birleştirici olması
- Kaynaştırıcı olması
- Yetiştirici olması
- Özendirici olması
- Yatıştırıcı olması
- Güdüleyici olması
- Becerileri artırıcı özellikte olması
- Sabırlı ve disiplinli olmayı öğretmesi

Müzik eğitiminin önemli bir dalı olan çalgı eğitiminin ana dallarından biri de yaylı çalgı eğitimidir. Yaylı çalgı eğitiminin başında gelen bir dalı keman eğitimi ise; çalgı eğitiminin dalları arasındaki en güzide ve etkin yere sahip olanıdır (Uçan, 2005, s. 23).

Keman ve Keman Eğitimi

Keman yaylı çalgılar ailesinin en bilinen üyelerinden biridir. Kemanın, çalgı eğitiminin verildiği birçok eğitim kurumunda, dernek ve halk eğitim merkezlerinde, müzik dershanelerinde ve özel derslerde, öğretilmesi ve öğrenilmesi çok tercih edilen çalgı olduğu söylenebilir. Kemanın kullanım alanının çok geniş olması, zengin bir literatüre sahip olması, müziksel anlatımı en iyi çalgılardan biri olması, geniş ses alanı ve ses tonunun etkileyiciliği, kemanın en çok tercih edilen çalgılardan biri olmasını sağlar (Uçan, 2004, s. 14). Keman, çok tercih edilen bir çalgı olmasına rağmen, perdesiz bir çalgı olması, sesleri algılayabilmek için gelişmiş bir kulağa sahip olunması gerekliliği, sağ ve sol elin

uyumu, sol elin aynı anda birçok değişik hareketi yapması gibi çeşitli çalma gereklilikleri barındırdığı için zor bir çalgıdır da denilebilir (Morphy, 1918).

Keman çalmayı öğrenmek, diğer bütün alanlarda olduğu gibi bir eğitim sürecini içerir. Ülkemizde ve dünyada, gerek mesleki, gerekse amatör müzik eğitiminde yürütülen çalgı eğitiminin büyük bir bölümünü, yaylı çalgılar eğitimi kategorisinde yer alan keman eğitimi oluşturmaktadır (Uslu, 2012, s. 2).

Keman eğitimi kısaca, kişilerin davranışlarında kendi istekleri doğrultusunda bazı değişiklikler oluşturması ve bunları beceriye dönüştürmesi sürecidir (Şendurur, 2001). Keman eğitiminin daha geniş bir tanımı ise, kişilerin ve içinde buldukları toplumların devinşsel, bilişsel ve duyuşsal tutumlarında, kendi yaşantıları vasıtası ile ve bilinçli olarak istedik farklılıklar oluşturma ya da onlara bu nitelikte yeni tutumlar edindirme süreci şeklinde olabilir (Uçan & Günay, 1980, s. 8).

Keman eğitiminde kişilerin, keman literatüründeki eserleri, müzikal olarak idrak edebilme, anlayabilme, anlatabilme, müzikal bütünlüğe erişebilme gibi müzik olgusunda olması gereken unsurları en etkili ve faydalı olarak icra edebilmelerinin büyük önem taşıdığı söylenebilir (Tanınmış, 2012, s. 152). Bu unsurları etkili olarak sergileyebilmek için kişilerde mevcut olması gereken bazı özel durumlar şu şekildedir (Şendurur, 2001, s. 163):

- **Zihinsel Durum:** Keman eğitimi sürecinde, amaçlanan davranışları kazanmak ve süreci etkili bir biçimde kullanmak için bu sürece tam bir zihin gücü ile katılım gereklidir.
- **Fiziksel Durum:** Keman eğitimi sürecinin verimli bir şekilde geçmesi için kişilerin herhangi bir fiziksel rahatsızlığı olmaması gerekmektedir.
- **Ruhsal Durum:** Kişilerin ruhsal bakımdan olumlu hissettikleri zaman, keman eğitimi sürecine katılmalarının daha iyi olacağı düşünülmektedir.
- **Motivasyon:** Yapılan çalışmalarda elde edilen bulgulara göre, içsel motivasyonun, dışsal motivasyondan daha önemli olduğu görülmüştür. Bunun için keman eğitimi sürecinde kişinin kendi isteği ile çalışmasının daha iyi sonuçlar doğuracağı düşünülmektedir.
- **Çalışma Mekanları:** Keman eğitimi sürecinde kişilerin akustik, ışık, ısı, nem ve temizlik yönünden çalışmaya uygun olan çalışma mekanlarında çalışmalarının bu sürece önemli katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Ülkemizde keman eğitimi veren başlıca kurumlar şunlardır;

- Konservatuvarlar
- Eğitim Fakültelerine bağlı Müzik Eğitimi Bölümleri
- Müzik Dershaneleri
- Güzel Sanatlar Liseleri
- Halk Eğitim Merkezleri
- Bazı Dernek ve Cemiyetler

MİOY Eğitimi ve Keman Eğitimi Arasındaki İlişki

Esas tutum ve tekniklerin edindirilmesinden sonra, kemandan elde edilmesi gereken en önemli şeylerden biri, tam bir entonasyondur. Bu durum, aynı zamanda duyarlı ve eğitilmiş bir duyuyu da beraberinde getirir. Kişi yaptığı entonasyon hatalarını görebiliyorsa, düzenli ve bilinçli bir çalışma ile bunun üstesinden gelebilir (Angı & Birer Hamzaoğlu, 2013, s. 51). Bu durumun da MİOY eğitiminde yapılan çalışmalarla giderilebileceği ve daha iyiye doğru geliştirilebileceği düşünülmektedir. Bir başka deyişle, MİOY eğitiminin keman eğitimi üzerinde bir etkisi olduğundan söz edilebilir.

Literatürde MİOY eğitimi ile bireysel çalgı eğitimi arasındaki ilişkiyi gösteren bazı çalışmalar bulunmaktadır. Bu çalışmalar aşağıdaki gibidir;

- Müzik Öğretmeni Adaylarının Müziksel İşitme Okuma Yazma Dersleri Başarılarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi, Ataman (2013)
- Müziksel İşitme-Okuma-Yazma Dersi ile Diğer Alan Dersleri Arasındaki İlişkilerin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi, Sağer, Gürpınar ve Zahal (2013)
- Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi ile Bireysel Çalgı Eğitimi Başarıları Arasındaki İlişkiler, Uyan (2013)
- Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü 1993-1994 Girişli Öğrencilerinin Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Eğitimi ile Piyano Eğitimindeki Başarıları Arasındaki İlişki, Baş (2000)
- Müziksel Algılama (İşitme, Okuma, Yazma) Ses ve Çalgı Yeteneği Arasındaki İlişkilerin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi, Ece ve Kaplan (2008)

- Piyano Eğitiminin Müziksel İşitme, Okuma Ve Yazma Davranışlarına Etkisi, Yaşmut (2013)

Bu çalışmalar, ilgili araştırmalar bölümünde daha ayrıntılı olarak açıklanacaktır.

Problem Cümlesi

Türkiye’deki Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında uygulanan MİOY eğitiminin keman eğitimine etkisi nedir sorusu bu araştırmanın problem cümlesini oluşturmaktadır.

Alt Problemler

Problem ifadesinin cevabının daha net ortaya çıkması bakımından aşağıdaki alt problem ifadelerine cevap aramak uygun olacaktır.

Alt Problemler

1. Lisans 4. sınıf keman öğrencilerinin 6 dönem (lisans 1, 2, 3) boyunca öğrenimini gördükleri MİOY dersindeki başarıları ne düzeydedir?
2. Lisans 4. sınıf keman öğrencilerinin 6 dönem (lisans 1, 2, 3) boyunca öğrenimini gördükleri keman dersindeki başarıları ne düzeydedir?
3. Lisans 4. sınıf keman öğrencilerinin MİOY dersinde aldıkları eğitimin keman eğitimine etkisi nedir?
4. Lisans 4. sınıf keman öğrencilerinin görüşlerine göre; MİOY eğitiminin keman eğitimi üzerinde entonasyona, çift ses çalabilmeye, ritmik nota değerini çalabilmeye, akoru tanıyıp çalabilmeye, hızlı deşifreye ve ton değişimlerini farkedebilmeye olumlu anlamda katkısı var mıdır?

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı; MİOY eğitiminin keman eğitimi üzerindeki etkisini ortaya koymak ve aralarındaki ilişkinin anlamlı olup olmadığını tespit etmektir.

Araştırmanın Önemi

Bilindiği üzere keman perdesiz bir çalgıdır. Kişiler keman çalışırken ya da çalarken, işitme yoluyla doğru sesleri bulmaya çalışmaktadır. Bu nedenle keman eğitimi ile MİOY eğitimi arasındaki ilişkinin boyutu önem kazanmaktadır. Bu çalışma, MİOY eğitiminin keman eğitimine etkisini ortaya koymak bakımından önem taşımaktadır. Literatüre bakıldığında MİOY dersleri ile bireysel çalgı dersleri arasındaki ilişkiyi inceleyen az sayıda çalışma olduğu görülmektedir. Fakat MİOY eğitiminin keman eğitimi üzerindeki etkisini inceleyen bir araştırmaya rastlanamamıştır. Bu çalışmanın, literatürdeki bu boşluğu doldurması açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Bu çalışmanın ayrıca müzik öğretmenliği programlarındaki keman ve MİOY eğitimcilerine kaynak olması bakımından da yararlı olacağı düşünülmektedir.

Sayıtlar

Bu araştırmanın Türkiye'deki Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında öğrenim gören lisans 4. sınıf keman öğrencilerinin MİOY dersinde aldıkları eğitimin keman çalma başarılarına etkisini ölçmek için uygun olduğu varsayılmıştır.

Örnekleme oluşturan Türkiye'deki yedi müzik eğitimi anabilim dalının evreni yansıttığı varsayılmıştır.

Lisans 4. sınıf keman öğrencilerine uygulanan ankette öğrencilerin çoktan seçmeli sorulara verdikleri yanıtların içtenlikli olduğu varsayılmıştır.

Lisans 4. sınıf keman öğrencilerine uygulanan ankette öğrencilerin vermiş oldukları MİOY ve keman dersi başarı notlarının doğru ve güvenilir olduğu varsayılmıştır.

Seçilen veri toplama aracının bu araştırma için yeterli olduğu varsayılmıştır.

Araştırmada kullanılan regresyon analizi yönteminin bu çalışma için uygun olduğu varsayılmıştır.

Sınırlılıklar

Bu araştırma;

Türkiye'deki belirli kriterlere göre seçilen yedi üniversitenin müzik eğitimi anabilim dalları ile sınırlandırılmıştır.

Seçilen üniversitelerde 2015-2016 yılında öğrenim görmekte olan lisans 4. sınıf öğrencileri ile sınırlandırılmıştır.

Çalgı eğitiminin keman alanıyla sınırlandırılmıştır.

Örnekleme oluşturan öğrencilerin keman ve MİOY başarı notları ile sınırlandırılmıştır.

Araştırmanın konusu ile ilgili kaynaklar, ilgili araştırmalar ve ilgili dokümanlarla sınırlandırılmıştır.

Kullanılan istatistiki yöntemle sınırlandırılmıştır.

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün belirlemiş olduğu zamanla sınırlandırılmıştır.

Tanımlar

Akustik: Ses ile, sesin doğma özellikleri, ulaşımı ve alımı ile uğraşan fizik bilimi kolu (Tuncer, 2012).

Alterasyon: Değişim, değiştirme (Say, 2005).

Armoni: Akorların kuruluşu, türleri, çevrilmesi, bağlanması, yürüyüşü ve melodi iletileri ile uğraşan bilgi kolu (Tuncer, 2012).

Dinamik: Seslendirme sanatında seslerin gürlük derecelerini belirten nüansların bütünü niteleyen terim (Say, 2005).

Enstrümantal: Çalgısal, sözsüz (Türk Dil Kurumu).

Entonasyon: Akort; akortlu ya da akortsuz olma durumu (Müzik Terimleri Sözlüğü).

Gam: Melodiye kaynak olan ses dizilerine verilen ad (Say, 2005).

Homofoni: Bir eşlikli yapı üzerinde bir ezgisel çizginin belirgin şekilde duyulmasıdır (Gürgen, 2015).

Kadans: (1) Bir konçerto bölümünün sonlarına doğru solo müzisyenin tek başına çaldığı yer; genellikle hızlı ve zor notalardan ibarettir ve ilk başlarda solo müzisyenin gösteriş yapması için yazılırdı. (2) Armonilerin basit bir biçimde, bir akordan diğerine ilerleyerek bir dinlenme noktasına (akoruna) varışı (Müzik Terimleri Sözlüğü).

Melodi: Ezgi

Modülasyon: Bir tonaliteden öbürüne geçme (Tuncer, 2012).

Ölçü: Genellikle iki, üç ya da dört vuruş içeren temel bir müzik zamanı birimi (Müzik Terimleri Sözlüğü).

Polifoni: Çoksesli, iki ya da daha fazla farklı ezgisel çizgilerin bir arada duyurulmasıdır (Gürgen, 2015).

Ritim: Zaman içinde var olan müziğin yine zaman içinde belirtilmesi (Tuncer, 2012).

Tempo: Hız

Tını: Türlü müzik araçlarının verdiği sesleri birbirinden ayırt etmeyi sağlayan ses özelliği (Türk Dil Kurumu).

Transpoze: Bir şarkı veya eserin yazıldığı tonu başka bir tona aktarmak

Ton: İnsan veya çalgı sesinin yükseklik-alçaklık derecesi, sesin duyguları belirtecek biçimde çıkması (Türk Dil Kurumu).

Varyasyon: Çeşitleme

Vokal: İyi işlenmiş, düzenlenmiş ses (Türk Dil Kurumu).

İlgili Araştırmalar

Baş (2000)'ın "Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü 1993-1994 Girişli Öğrencilerinin Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Eğitimi ile Piyano Eğitimindeki Başarılar Arasındaki İlişki" isimli yüksek lisans tezinde öğrencilerin MİÖY derslerindeki başarıları ile piyano dersleri arasındaki başarıları incelenmiştir. Çalışmada iki branşta eğitim alan öğrencilerin başarıları arasında olumlu ve anlamlı bir ilişki bulunmuş, fakat birbirleri ile aralarındaki ilişki oranlarında dönem ve yıllara göre bazı farklılıklar olduğu saptanmıştır. Piyano eğitimi ile MİÖY eğitimi arasında anlamlı bir ilişki bulunurken, MİÖY eğitiminde başarılı olan bütün öğrencilerin piyano eğitiminde de başarılı oldukları,

piyano eğitiminde başarısız olan öğrencilerin ise MİOY eğitiminde ya başarısız oldukları, ya da çok düşük not aldıkları görülmüştür. Çalışmada, piyano eğitiminin ve MİOY eğitiminin başarı ve başarısızlık düzeylerinde doğru orantılı bir ilişki saptandığı görülmüştür.

Ece ve Kaplan (2008) çalışmalarında, müziksel algılama, ses ve çalgı yetenekleri arasındaki ilişkileri farklı değişkenler açısından incelemiştir. Çalışmada, 2003-2006 yılları arasında Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda özel yetenek sınavlarının müziksel algılama, ses ve çalgı alanını oluşturan her iki aşamasına giren toplam 538 kişinin bütün puanları ile çalışmalarında ele aldıkları değişkenler arasındaki ilişkiler korelasyon tekniği ile hesaplanmıştır. Çalışmada saptanan sonuçlara göre, özel yetenek sınavlarının alt alanlarını oluşturan müziksel işitme, çalgı alanı ve ses alanı sınav sonuçları arasında olumlu yönde fakat düşük düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Çalışmada kullanılan değişkenlerden biri olan cinsiyet değişkenine göre, kişilerin işitme puanları ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamazken, yine kişilerin ses puanları ile cinsiyetleri, çalgı puanları ile cinsiyetleri arasında erkek öğrenciler için anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Yine kişilerin işitme puanları ve çalgı puanları mezun olunan okul çeşidine göre farklılık gösterirken, kişilerin ses puanları ile mezun oldukları okullar arasında ise anlamlı bir ilişkiye rastlanamamıştır. Çalışmada ortaya çıkan sonuçlara göre, müziksel işitme, çalgı alanı ve ses alanı sınavlarının sonuçları arasında pozitif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişki saptanırken, işitme sınavı ile duyma yeteneği ölçülen adayların çalgı alanı sınavı yeteneği arasında da bir paralellik olduğu sonucuna varılmıştır.

Uyan(2013) yaptığı çalışmada, Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı, 2000-2001 girişli öğrencilerin bir, iki ve üçüncü yarıyıllarındaki MİOY dersi başarı notları ile bireysel çalgı eğitimi başarı notları; dört, beş ve altıncı yarıyıllarındaki armoni-kontrpuan-eşlikleme dersi notları ile bireysel çalgı eğitimi dersi başarı notları arasındaki ilişkiyi korelasyon analizi yöntemi ile incelemiştir. Çalışmanın sonuçlarına göre, müzik teorisi ve işitme derslerindeki başarı ile çalgı eğitimi derslerindeki başarı notları arasında, toplam 12 yarıyılın yedisinde olumlu ve anlamlı yönde bir ilişki olduğu görülürken; kalan 5 yarıyılın dördünde, olumlu ve zayıf, birinde ise olumsuz ve zayıf bir ilişki olduğu görülmüştür.

Ataman (2013), müzik öğretmeni adaylarının MİOY dersleri başarıları ile anabilim dalına asıl veya yedek olarak yerleşme durumu, mezun olunan ortaöğretim türü ve bireysel çalgı dersleri arasındaki ilişkiyi saptamak amacıyla, “Müzik Öğretmeni Adaylarının Müziksel İşitme Okuma Yazma Dersleri Başarılarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi: Balıkesir Üniversitesi Örneği” adlı çalışmayı yapmıştır. Çalışma, Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’ndan 2011-2012 yıllarında mezun olmuş 43 müzik öğretmeni adayı ile ilişki tarama modeli kullanılarak yapılmıştır. Çalışmanın sonuçlarına göre, müzik öğretmeni adaylarının MİOY dersi başarıları ile mezun oldukları ortaöğretim türü arasında anlamlı bir ilişki bulunamazken, müzik eğitimi anabilim dalına yerleşme durumları ve bireysel çalgı dersleri başarıları arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Sağır, Gürpınar ve Zahal (2013) yaptıkları çalışmada, MİOY dersi ile diğer alan dersleri arasındaki ilişkileri karşılaştırmalı olarak incelemiştir. Çalışmada 2008-2009 döneminde İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Programı’nda öğrenim gören öğrencilerin başarı notları veri olarak kullanılmıştır. Çalışmada MİOY dersi dışında kalan, diğer dersler, müziksel çalma, müziksel söyleme, müzik kuramları ve müzik kültürü olmak üzere dört alana bölünmüş ve bu dört alan ile MİOY dersi başarıları arasındaki ilişkiye bakılmıştır. Çalışmanın sonucuna göre MİOY dersi ile ilişki durumu bakımından en yüksek düzeyde olan alan derslerini müziksel çalma alanında olduğu görülmüştür.

Yaşmut (2013), “Piyano Eğitiminin Müziksel İşitme, Okuma Ve Yazma Davranışlarına Etkisi” isimli yüksek lisans tezinde, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, lisans ve lisans eğitimi öncesinde aldığı piyano eğitiminin MİOY dersindeki davranışlarına etkisini tespit etmeyi amaçlamıştır. Çalışmada, bir tutum ölçeği geliştirilmiş ve bu ölçek çalışmanın evren ve örneklemini oluşturan Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerine uygulanmıştır. Çalışmada ortaya çıkan sonuçlara göre, piyano eğitiminin MİOY davranışlarına yönelik tutumlarını etkilediği saptanmıştır. Çalışmada, MİOY eğitimi ve piyano eğitimi derslerine çalışma sürelerine göre, piyano eğitiminin müziksel işitme, okuma ve yazma davranışlarını etkilemesine yönelik tutumları arasında anlamlı farklılıklar olduğunu bulmuştur.

Daha önceki çalışmalarda MİOY dersi ile diğer alan derslerinin özellikle de bireysel çalgı dersi arasındaki ilişkinin pozitif ve anlamlı bir düzeyde olduğu görülmüştür.

Perdesiz bir yaylı çalgı olan kemanın da MİOY dersi ile yakından ilgisi olduğu düşünülmektedir. Çünkü solfej deşifre becerisi, dikte yazma, sürekli doğru sesleri bulma düşüncesi içinde olmak; keman çalışırken de büyük ölçüde aynı çalışmaların yapılması anlamına gelmektedir.

BÖLÜM II

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeline, evren ve örnekleme, ölçme araçlarına, verilerin toplanmasına ve verilerin analizine yönelik bilgilere yer verilmiştir.

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden biri olan regresyon analizi yöntemi kullanılmıştır. Regresyon analizi, aralarında neden-sonuç ilişkisi olan iki veya daha fazla değişken arasındaki ilişkiyi açıklamak için kullanılır. Regresyon analizi, iki değişken ile yapılırsa adına basit regresyon; iki veya daha fazla değişken ile yapılırsa adına çoklu regresyon analizi denir (Kalaycı, 2010). Bu çalışmada, değişken olarak, MİÖY dersi başarı notları ve keman eğitimi dersi başarı notları olmak üzere iki değişken kullanılmıştır. Dolayısıyla çalışmada kullanılan model basit doğrusal regresyondur. Aşağıda basit doğrusal regresyon modeline bir örnek verilmiştir;

$$Y=a+\beta X+\varepsilon$$

Y: Bağımlı değişken

X: Bağımsız değişken

a: Sabit değer(X=0 olduğunda Y'nin aldığı değerdir.)

β : Regresyonun kat sayısıdır. X'in 1 birim değişmesine karşılık Y'de meydana gelecek değişikliği gösterir.

ε : Tesadüfi hata terimidir.

Regresyon analizinde “p” değeri modelin anlamlılık derecesini gösterir. Model $p<0.05$ düzeyinde anlamlıdır. R^2 değeri ise modelin açıklama gücüdür.

Çalışmada elde edilen veriler basit doğrusal regresyon yöntemiyle analiz edilerek, MİÖY dersinin keman eğitimi dersi üzerindeki etkisine bakılmıştır.

Çalışmada Kullanılan Değişkenler

Bağımlı değişken: Öğrencilerin keman eğitimi dersinde aldıkları başarı notları

Bağımsız değişken: Öğrencilerin MİÖY dersinde aldıkları başarı notları

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, Türkiye'deki Eğitim Fakülteleri'nin Müzik Eğitimi Anabilim Dalları'nda 2015-2016 eğitim öğretim yılında öğrenim gören lisans 4. sınıf keman öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemi ise, Türkiye'nin yedi coğrafi bölgesini temsil etmesi bakımından yedi büyük üniversitede öğrenim gören lisans 4. sınıf keman öğrencileri oluşturmaktadır. Bu üniversiteler aşağıda verilmiştir;

- Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı (İSTANBUL),
- Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı (ANKARA),
- Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı (SAMSUN),
- Harran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı (ŞANLIURFA),
- Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı (VAN),
- Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı (BURDUR),
- Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı (İZMİR).

Tablo 1’de çalışmanın örneklemeine ait sayısal dağılım bulunmaktadır.

Tablo 1.

Çalışmanın Örnekleminin Sayısal Dağılımı

	Marmara Üniversitesi	Gazi Üniversitesi	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	Harran Üniversitesi	Yüzüncü Yıl Üniversitesi	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	Dokuz Eylül Üniversitesi	TOPLAM
Ulaşılan Keman Öğrencisi Sayısı	11	7	7	8	9	7	4	53
Toplam Keman Öğrencisi Sayısı	11	12	9	8	9	7	9	65
Ulaşılan Keman Öğrencilerinin Yüzdesi (%)	100	58	77	100	100	100	44	81.5

Tablo 1’de görüldüğü gibi, yedi devlet üniversitesinden Gazi Üniversitesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi’nde ankete dönüş oranları sırasıyla, %58, %77 ve %44 olurken; diğer üniversitelerde ankete dönüş oranı % 100 olmuştur.

Verilerin Toplanması

Araştırmada kullanılacak veriler anket yöntemi ile elde edilmiştir. Anketler, öğrencilerin öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumlarında uygulanmıştır. Ana çalgısı keman olan Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Harran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı ve Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda öğrenim gören lisans 4. Sınıf öğrencilerine anket uygulanmış, MİOY ve bireysel çalgı (keman) dersleri başarı notları talep edilip, bu notlar veri olarak kullanılmıştır. Çalışma anketinde ayrıca, MİOY dersinin, keman eğitimi dersi üzerindeki etkisini belirlemeye yönelik olduğu düşünülen, 6 adet evet-hayır şıklı soru sorulmuştur.

Araştırmada, 7 devlet üniversitesine, her birine bölümlerindeki keman öğrenci sayılarına göre toplamda 65 anket gönderilmiştir. Geri dönen anketlerden, boş ve eksik verili anketler çıkarıldığında, toplam 53 ankete ulaşılmıştır. Anketlerin geri dönüş oranı, %81.5'tir.

Ankette, MİOY dersinin, keman eğitimi dersi üzerindeki etkisini belirlemeye yönelik olduğu düşünülen, 6 adet evet-hayır şıklı sorular şu şekildedir:

1. Müziksel İşitme Okuma ve Yazma eğitiminin keman çalmada entonasyona (sesi tam frekansıyla verebilme) olumlu yönde katkısı var mıdır?
2. Müziksel İşitme Okuma Ve Yazma Eğitiminin keman eğitiminde aralık bilgisinin çift ses çalma üzerinde olumlu bir katkısı var mıdır?
3. Müziksel İşitme Okuma ve Yazma eğitiminin keman eğitiminde ritmik nota değerlerini çalmada olumlu yönde katkısı var mıdır?
4. Müziksel İşitme Okuma ve Yazma eğitiminin keman eğitiminde akoru tanıyıp çalmada olumlu yönde katkısı var mıdır?
5. Müziksel İşitme Okuma ve Yazma eğitiminin keman eğitiminde ritmik ve atlamalı yazılmış olan alıştırma, etüt ya da eserlerde hızlı deşifreye olumlu yönde katkısı var mıdır?
6. Müziksel İşitme Okuma ve Yazma eğitiminin keman eğitiminde alıştırma,etüt yada eser çalışırken; alıştırma,etüt ya da eserin ton değişimine uğramış bölümlerini fark edebilme ve buna adapte olmada olumlu yönde katkısı var mıdır?

Bu sorulara ait veri girişi yapılırken, evet: 1, hayır: 0 olarak kodlanmıştır.

Öğrencilerin MİOY dersi ve keman eğitimi dersine ait başarı notlarının, veri girişi yapılırken aşağıdaki kodlamalar kullanılmıştır;

Lisans 1. sınıf güz dönemi MİOY dersi başarı notu: mioy1_guz

Lisans 1. sınıf bahar dönemi MİOY dersi başarı notu: mioy1_bahar

Lisans 1. sınıf güz dönemi Keman dersi başarı notu: keman1_guz

Lisans 1. sınıf bahar dönemi Keman dersi başarı notu: keman1_bahar

Lisans 2. sınıf gz dönemi MOY dersi başarı notu: mioy2_guz

Lisans 2. sınıf bahar dönemi MOY dersi başarı notu: mioy2_bahar

Lisans 2. sınıf gz dönemi Keman dersi başarı notu: keman2_guz

Lisans 2. sınıf bahar dönemi Keman dersi başarı notu: keman2_bahar

Lisans 3. sınıf gz dönemi MOY dersi başarı notu: mioy3_guz

Lisans 3. sınıf bahar dönemi MOY dersi başarı notu: mioy3_bahar

Lisans 3. sınıf gz dönemi Keman dersi başarı notu: keman3_guz

Lisans 3. sınıf bahar dönemi Keman dersi başarı notu: keman3_bahar

Lisans 1. sınıf MOY dersi başarı notu ortalaması: mioy1_ort

Lisans 1. sınıf keman dersi başarı notu: keman1_ort

Lisans 2. sınıf MOY dersi başarı notu ortalaması: mioy2_ort

Lisans 2. sınıf keman dersi başarı notu: keman2_ort

Lisans 3. sınıf MOY dersi başarı notu ortalaması: mioy3_ort

Lisans 3. sınıf keman dersi başarı notu: keman3_ort

Verilerin çözümlenmesi ve Yorumlanması

Toplanan veriler SPSS 22 paket programı kullanılarak, tanımlayıcı istatistikler, basit doğrusal regresyon analizi yöntemi ile analiz edilerek yorumlanmıştır.

BÖLÜM III

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, çalışma için hazırlanmış anket formlarından elde edilen verilere ait ve araştırmanın problem ve alt problemlerine ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir. MİOY eğitiminin, keman eğitimi üzerindeki etkisine ait bulgular, öğrencilerin görüşleri ve birtakım tanımlayıcı istatistiklere ait bulgular aşağıda açıklanmıştır.

Aşağıda, çalışma anketinde sorulan evet-hayır şıklı sorulara (Tablo 2) ve MİOY eğitimi ve keman eğitimi dersi başarı notlarına ilişkin (Tablo 3) bazı tanımlayıcı istatistikler verilmiştir.

Tanımlayıcı İstatistikler

Tablo 2

Evet-Hayır Şıklı Sorulara Ait Tanımlayıcı İstatistikler

	Sayı	Minimum	Maksimum	Ortalama	Std. Sapma
soru_1	53	,00	1,00	,9623	,19238
soru_2	53	,00	1,00	,9434	,23330
soru_3	53	,00	1,00	,9623	,19238
soru_4	53	,00	1,00	,9434	,23330
soru_5	53	,00	1,00	,9057	,29510
soru_6	53	,00	1,00	,9245	,26668

Tablo 2’ de görüldüğü üzere öğrenciler, MİOY dersinin, keman eğitimi dersi üzerindeki etkisini belirlemeye yönelik olduğu düşünülen, 6 adet evet-hayır şıklı soruya %90 ile %96 arasında değişen oranlarda “evet” demişlerdir. Bu da öğrenci görüşleri açısından, müziksel işitme okuma ve yazma eğitiminin keman çalmada, entonasyona (sesi tam frekansıyla

verebilme), aralık bilgisinin çift ses çalma üzerinde etkisine, ritmik nota değerlerini çalmada, akoru tanıyıp çalmada, ritmik ve atlamalı yazılmış olan alıştırmaya, etüt ya da eserlerde hızlı deşifreye, alıştırmaya, etüt ya da eser çalışırken; alıştırmaya, etüt ya da eserin ton değişimine uğramış bölümlerini fark edebilme ve buna adapte olmada, olumlu yönde katkısının olduğunu göstermektedir.

Tablo 3

MİOY Dersi ve Keman Eğitimi Dersi Başarı Notlarına İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

	Sayı	Minimum	Maksimum	Ortalama	Std. Sapma
mioy1_guz	53	41,00	100,00	74,5283	14,37493
mioy1_bahar	53	50,00	100,00	77,7736	12,73342
keman1_guz	53	45,00	100,00	80,7736	12,68500
keman1_bahar	53	50,00	100,00	80,9623	13,17042
mioy2_guz	53	30,00	100,00	73,2830	15,79603
mioy2_bahar	53	30,00	100,00	75,0755	16,42916
keman2_guz	53	30,00	100,00	78,1321	16,57157
keman2_bahar	53	35,00	100,00	79,0943	14,81068
mioy3_guz	53	40,00	100,00	73,2453	15,70755
mioy3_bahar	53	30,00	100,00	73,4151	16,69458
keman3_guz	53	30,00	100,00	77,7170	16,27454
keman3_bahar	53	30,00	100,00	78,8113	17,32723
mioy1_ort	53	50,00	100,00	76,1698	12,97740
keman1_ort	53	10,00	100,00	79,2453	15,09573
mioy2_ort	53	30,00	100,00	73,8113	15,66605
keman2_ort	53	38,00	100,00	78,7736	15,17797
mioy3_ort	53	36,00	100,00	73,5472	14,97892
kamn3_ort	53	30,00	100,00	78,4528	16,24283
Geçerli Sayı	53				

Tablo 3' de görüldüğü üzere, öğrencilerin MİOY dersi başarı notlarının ortalamasının en düşük olduğu dönem, lisans 3. sınıf (73,5472) olurken, en yüksek olduğu dönem lisans 1. sınıf olmuştur (76,1698). Keman eğitimi dersinde ise, öğrencilerin, başarı notlarının ortalamasının en düşük olduğu dönem, lisans 3. sınıf (78,4528) olurken, en yüksek olduğu dönem lisans 1. sınıf olmuştur (79,2453). Çalışmada, öğrencilerin MİOY dersindeki başarı notlarının zaman içerisinde düştüğü görülürken, keman eğitimi dersindeki başarı notlarının da buna paralel olarak düştüğü saptanmıştır. Bu sonuca göre, MİOY eğitiminin, keman eğitimi üzerinde bir etkisi olduğu ve bu etkinin pozitif ve olumlu yönde olduğu söylenebilir.

MİOY Eğitiminin Keman Eğitimi Üzerindeki Etkisini Gösteren Bulgular ve Yorumlar

Lisans 1. Sınıf Başarı Notlarına Ait Bulgular ve Yorumlar

Çalışmanın bu bölümünde MİOY eğitiminin keman eğitimi üzerindeki etkisine, lisans 1. sınıf öğrencilerinin güz, bahar ve ortalama başarı notları esas alınarak bakılmıştır.

Güz Dönemi

Tablo 4

Lisans 1 Güz Dönemi Regresyon Sonuçları

R ²	0.215
p(sig)<0.05	0.000
Sabit sayı (a)	50.246
Kat sayı (β)	0.410

Regresyon sonuçlarına göre, $p < 0.00$ (sig = 0.000) anlamlılık düzeyinde ve %21.5 açıklama gücü ile MİOY eğitiminin keman eğitimi üzerinde bir etkisi olduğu (%41) görülmüştür. Yani, MİOY dersi başarı notlarında meydana gelebilecek 1 birimlik değişiklik, keman eğitimi dersi başarı notuna 0.41 birimlik değişiklik meydana getirmektedir.

Ortaya çıkan sonuçlara göre, model denklemi şu şekildedir;

$$\text{Keman eğitimi başarı notu} = 50.246 + 0.41 \times \text{MİOY eğitimi başarı notu}$$

Bahar Dönemi

Tablo 5

Lisans 1 Bahar Dönemi Regresyon Sonuçları

R ²	0.167
p(sig)<0.05	0.002
Sabit sayı (a)	48.1
Kat sayı (β)	0.423

Regresyon sonuçlarına göre, $p < 0.00$ (sig = 0.002) anlamlılık düzeyinde ve %16.7 açıklama gücü ile MİOY eğitiminin keman eğitimi üzerinde bir etkisi olduğu (%42) görülmüştür.

Yani, MİÖY dersi başarı notlarında meydana gelebilecek 1 birimlik değişiklik, keman eğitimi dersi başarı notuna 0.42 birimlik değişiklik meydana getirmektedir.

Ortaya çıkan sonuçlara göre, model denklemi şu şekildedir;

Keman eğitimi başarı notu = $48.1 + 0.423 \times \text{MİÖY eğitimi başarı notu}$

Güz-Bahar Dönemi Ortalaması

Tablo 6

Lisans 1 Güz-Bahar Dönemi Ortalaması Regresyon Sonuçları

R ²	0.071
p(sig)<0.05	0.054
Sabit sayı (a)	55.64
Kat sayı (β)	0.31

Regresyon sonuçlarına göre, $p > 0.05$ olduğu için model anlamlı değildir.

Lisans 2. Sınıf Başarı Notlarına Ait Bulgular ve Yorumlar

Çalışmanın bu bölümünde MİÖY eğitiminin keman eğitimi üzerindeki etkisine, lisans 2. sınıf öğrencilerinin güz, bahar ve ortalama başarı notları esas alınarak bakılmıştır.

Güz Dönemi

Tablo 7

Lisans 2 Güz Dönemi Regresyon Sonuçları

R ²	0.119
p(sig)<0.05	0.011
Sabit sayı (a)	51.591
Kat sayı (β)	0.362

Regresyon sonuçlarına göre, $p < 0.00$ (sig = 0.011) anlamlılık düzeyinde ve %11.9 açıklama gücü ile MİÖY eğitiminin keman eğitimi üzerinde bir etkisi olduğu (%36) görülmüştür. Yani, MİÖY dersi başarı notlarında meydana gelebilecek 1 birimlik değişiklik, keman eğitimi dersi başarı notuna 0.36 birimlik değişiklik meydana getirmektedir.

Ortaya çıkan sonuçlara göre, model denklemi şu şekildedir;

Keman eğitimi başarı notu $51.591+0.36 \times \text{MİOY eğitimi başarı notu}$

Bahar Dönemi

Tablo 8

Lisans 2 Bahar Dönemi Regresyon Sonuçları

R ²	0.268
p(sig)<0.05	0.000
Sabit sayı (a)	44.088
Kat sayı (β)	0.466

Regresyon sonuçlarına göre, $p < 0.00$ (sig = 0.000) anlamlılık düzeyinde ve %26.8 açıklama gücü ile MİOY eğitiminin keman eğitimi üzerinde bir etkisi olduğu (%46.6) görülmüştür. Yani, MİOY dersi başarı notlarında meydana gelebilecek 1 birimlik değişiklik, keman eğitimi dersi başarı notuna 0.46 birimlik değişiklik meydana getirmektedir.

Ortaya çıkan sonuçlara göre, model denklemi şu şekildedir;

Keman eğitimi başarı notu $44.088+0.46 \times \text{MİOY eğitimi başarı notu}$

Güz-Bahar Dönemi Ortalaması

Tablo 9

Lisans 2 Güz-Bahar Dönemi Ortalaması Regresyon Sonuçları

R ²	0.228
p(sig)<0.05	0.000
Sabit sayı (a)	44.600
Kat sayı (β)	0.463

Regresyon sonuçlarına göre, $p < 0.00$ (sig = 0.000) anlamlılık düzeyinde ve %22.8 açıklama gücü ile MİOY eğitiminin keman eğitimi üzerinde bir etkisi olduğu (%46.3) görülmüştür. Yani, MİOY dersi başarı notlarında meydana gelebilecek 1 birimlik değişiklik, keman eğitimi dersi başarı notuna 0.46 birimlik değişiklik meydana getirmektedir.

Ortaya çıkan sonuçlara göre, model denklemi şu şekildedir;

Keman eğitimi başarı notu $44.6+0.46 \times \text{MİOY}$ eğitimi başarı notu

Lisans 3. Sınıf Başarı Notlarına Ait Bulgular ve Yorumlar

Çalışmanın bu bölümünde MİOY eğitiminin keman eğitimi üzerindeki etkisine, lisans 3. sınıf öğrencilerinin güz, bahar ve ortalama başarı notları esas alınarak bakılmıştır.

Güz Dönemi

Tablo 10

Lisans 3 Güz Dönemi Regresyon Sonuçları

R ²	0.172
p(sig)<0.05	0.002
Sabit sayı (a)	46.205
Kat sayı (β)	0.430

Regresyon sonuçlarına göre, $p < 0.00$ (sig = 0.002) anlamlılık düzeyinde ve %17.2 açıklama gücü ile MİOY eğitiminin keman eğitimi üzerinde bir etkisi olduğu (%43) görülmüştür. Yani, MİOY dersi başarı notlarında meydana gelebilecek 1 birimlik değişiklik, keman eğitimi dersi başarı notuna 0.43 birimlik değişiklik meydana getirmektedir.

Ortaya çıkan sonuçlara göre, model denklemi şu şekildedir;

Keman eğitimi başarı notu $46.205+0.43 \times \text{MİOY}$ eğitimi başarı notu

Bahar Dönemi

Tablo 11

Lisans 3 Bahar Dönemi Regresyon Sonuçları

R ²	0.170
p(sig)<0.05	0.002
Sabit sayı (a)	47.424
Kat sayı (β)	0.428

Regresyon sonuçlarına göre, $p < 0.00$ (sig = 0.002) anlamlılık düzeyinde ve %17 açıklama gücü ile MİOY eğitiminin keman eğitimi üzerinde bir etkisi olduğu (%42.8) görülmüştür.

Yani, MİOY dersi başarı notlarında meydana gelebilecek 1 birimlik değişiklik, keman eğitimi dersi başarı notuna 0.43 birimlik değişiklik meydana getirmektedir.

Ortaya çıkan sonuçlara göre, model denklemi şu şekildedir;

Keman eğitimi başarı notu $47.424+0.43 \times \text{MİOY eğitimi başarı notu}$

Güz-Bahar Dönemi Ortalaması

Tablo 12

Lisans 3 Güz-Bahar Ortalaması Regresyon Sonuçları

R ²	0.245
p(sig)<0.05	0.000
Sabit sayı (a)	39.005
Kat sayı (β)	0.536

Regresyon sonuçlarına göre, $p < 0.00$ (sig = 0.000) anlamlılık düzeyinde ve %24.5 açıklama gücü ile MİOY eğitiminin keman eğitimi üzerinde bir etkisi olduğu (%53.6) görülmüştür. Yani, MİOY dersi başarı notlarında meydana gelebilecek 1 birimlik değişiklik, keman eğitimi dersi başarı notuna 0.54 birimlik değişiklik meydana getirmektedir.

Ortaya çıkan sonuçlara göre, model denklemi şu şekildedir;

Keman eğitimi başarı notu $39.005+0.54 \times \text{MİOY eğitimi başarı notu}$

Çalışmada, MİOY eğitiminin keman eğitimi üzerindeki etkisini göstermek için oluşturulan modellerden sadece lisans 1 güz-bahar dönemi ortalaması verileri kullanılarak oluşturulan model istatistiki olarak anlamsız çıkmıştır ($p > 0.05$, sig=0.54). Bunun dışındaki tüm modeller istatistiki olarak anlamlıdır. Çalışmada ortaya çıkan regresyon analizinin sonuçlarına göre kurulan modellerden açıklama gücü en yüksek olan model lisans 2 bahar dönemi verileri kullanılarak yapılan model olurken ($R^2=0.268$), açıklama gücü en düşük olan model ise lisans 2 güz dönemi verileri kullanılarak yapılan model olmuştur ($R^2=0.119$). MİOY eğitiminin keman eğitimi üzerindeki etkisine baktığımızda ise, çalışmada ortaya çıkan regresyon analizinin sonuçlarına göre, en büyük etki, lisans 3 güz-bahar dönemi ortalaması verileri kullanılarak yapılan model olurken ($\beta=0.536$, %54), en

düşük etki ise, lisans 2 güz dönemi ortalaması verileri kullanılarak yapılan model olmuştur ($\beta=0.362$, %36). Çalışmanın bulguları, Tablo 13’de toplu olarak gösterilmiştir.

Tablo 13

Çalışmanın Toplu Sonuçları

	R ²	p(sig)<0.05	Sabit sayı (a)	Kat sayı (β)
Lisans1_guz	0.215	0.000*	50.246	0.410
Lisans1_bahar	0.167	0.002*	48.100	0.423
Lisan1_ortalama	0.071	0.054**	55.640	0.310
Lisans2_guz	0.119	0.011*	51.529	0.362
Lisans2_bahar	0.268	0.000*	44.088	0.466
Lisan2_ortalama	0.228	0.000*	44.600	0.463
Lisans3_guz	0.178	0.002*	46.205	0.430
Lisansbi3_bahar	0.170	0.002*	47.424	0.428
Lisan3_ortalama	0.245	0.000*	39.005	0.536

Notlar: Regresyon analizi 0.05 anlamlılık düzeyinde yapılmıştır. * ve ** sembolleri sırasıyla regresyon analizi sonuçlarının istatistiki olarak bir anlamlılık vardır ve istatistiki olarak bir anlamlılık bulunamamış demektir.

BÖLÜM IV

SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu araştırma, Türkiye'deki Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında uygulanan MİOY eğitiminin keman eğitimine etkisini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda elde edilen bulgular ve bunların ışığında oluşturulan öneriler aşağıdaki gibidir.

Sonuçlar

Öğrencilerin görüşlerine göre;

- Müziksel İşitme Okuma ve Yazma eğitiminin keman çalmada entonasyona (sesi tam frekansıyla verebilme) olumlu yönde katkısı olduğu düşünülmektedir.
- Müziksel İşitme Okuma Ve Yazma Eğitiminin keman eğitiminde aralık bilgisinin çift ses çalma üzerinde olumlu bir katkısı olduğu düşünülmektedir.
- Müziksel İşitme Okuma ve Yazma eğitiminin keman eğitiminde ritmik nota değerlerini çalmada olumlu yönde katkısı olduğu düşünülmektedir.
- Müziksel İşitme Okuma ve Yazma eğitiminin keman eğitiminde akoru tanıyıp çalmada olumlu yönde katkısı olduğu düşünülmektedir.
- Müziksel İşitme Okuma ve Yazma eğitiminin keman eğitiminde ritmik ve atlamalı yazılmış olan alıştırma, etüt ya da eserlerde hızlı deşifreye olumlu yönde katkısı olduğu düşünülmektedir.
- Müziksel İşitme Okuma ve Yazma eğitiminin keman eğitiminde alıştırma, etüt ya da eser çalırken; alıştırma, etüt ya da eserin ton değişimine uğramış bölümlerini fark edebilme ve buna adapte olmada olumlu yönde katkısı olduğu düşünülmektedir.

- Lisans 1 gz dönemi verilerine göre MOY eğitiminin keman eğitimi üzerindeki etkisi pozitif yönde ve %41'dir.
- Lisans 1 bahar dönemi verilerine göre MOY eğitiminin keman eğitimi üzerindeki etkisi pozitif yönde ve %42'dir
- Lisans 2 gz dönemi verilerine göre MOY eğitiminin keman eğitimi üzerindeki etkisi pozitif yönde ve %36'dır.
- Lisans 2 bahar dönemi verilerine göre MOY eğitiminin keman eğitimi üzerindeki etkisi pozitif yönde ve %47'dir.
- Lisans 3 gz dönemi verilerine göre MOY eğitiminin keman eğitimi üzerindeki etkisi pozitif yönde ve %43'tür.
- Lisans 3 bahar dönemi verilerine göre MOY eğitiminin keman eğitimi üzerindeki etkisi pozitif yönde ve %43'tür.

Çalışmada yapılan regresyon analizi sonuçlarına göre, modelin açıklama gücü düşük olsa da, (en yüksek açıklama gücü %27), modelde, keman eğitimi dersi başarısını açıklamak için sadece tek bir değişken (MOY dersi başarı notları) kullanılması, bu açıklama gücü oranını yeterli kılabilir. Ayrıca alışmada, MOY eğitiminin keman eğitimine %54'e varan oranlarda etkisi olduğu görülmüştür. Bu da yapılan çalışmada ulaşılan yüzdelerin, azımsanamayacak bir değerde olduğunu göstermektedir.

Bu alışma için öngörülen sonuçlar, elde edilen sonuçlar ile doğrulanmış bulunmaktadır. Bu sonuçlara yönelik ise aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir.

neriler

Çalışmanın İçeriğine Yönelik neriler

- Bu çalışmanın, örnekleme daha geniş bir grupta yapılması, MOY eğitiminin keman eğitimine etkilerinin saptanmasında daha sağlam ve sağlıklı sonuçlar verebilir.
- Modelde MOY eğitiminin keman eğitimine etkisi en yüksek %27 olarak bulunduğundan, keman eğitimi başarısını açıklayan diğer değişkenler %73 gibi bir yüzde ile açıklanmaktadır. Bu nedenle çalışmaya başka değişkenlerin de katılması daha doğru sonuçlar vereceği düşünülmektedir.

- Çalışmada, dönemler tek tek incelenmiş ve yıllara göre aralarındaki ilişkiye bakılmamıştır. Çalışmada, panel veri analizi ile zaman serisi yönteminin kullanılmasının daha doğru sonuçlar vereceği düşünülmektedir.
- Keman eğitiminde yapılan bu araştırmanın, başta diğer yaylı çalgılar olmak üzere öteki çalgılarda da yapılmasında yarar görülmektedir.

Çalışmanın Sonuçlarına Yönelik Öneriler

- Keman çalma becerisini geliştirmeyi amaçlayan keman öğrencileri, MİOY çalışmalarına da aynı şekilde önem vermelidir.
- Öğrencilerin MİOY dersine ayırmış oldukları çalışma saatlerinin disiplinli ve düzenli olarak uygulanmasını sağlamak amacıyla eğitimciler tarafından planlamalar yapılmalıdır.
- Keman eğitimi dersinin, MİOY eğitimi ile nasıl desteklenebileceğinin açıklandığı bir eğitim sistemi amaçlanmalı ve uygulanmalıdır.
- MİOY eğitimcileri MİOY eğitiminin keman eğitimi üzerindeki etkisini öğrencilere anlatmalı, önemini kavratmalı ve onlara çalışma önerilerinde bulunmalıdır.
- MİOY eğitiminin keman eğitimine olumlu yönde etkisini düşündüğümüzde; MİOY eğitimi ders saatlerinin artırılması konusunda çalışmalar yapılmalıdır.
- MİOY eğitimi ve keman eğitimi dersleri arasındaki ilişkinin öğrenciler tarafından daha iyi algılanabilmesi için MİOY eğitimi ve keman eğitimi derslerinde ortak amaçlı çalışmalar yapılmalıdır.

KAYNAKLAR

- Albuz, A. (2001). *Viyola öğretiminde geleneksel türk müziği ses sistemine ilişkin dizilerin kullanımı ve bu sistem kaynaklı çokseslilik yaklaşımları*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Angı, Ç. E., & Birer Hamzaoğlu, A. R. (2013). Keman öğretiminde karşılaşılan entonasyon problemleri ve çözüm önerileri. *Sanat Eğitimi Dergisi*, 1(2), 48-69.
- Apaydınlı, K. (2006, Eylül). *Anadolu güzel sanatlar liseleri müzik bölümü öğrencilerinin müziksel işitme-okuma-yazma dersinde karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri*. 8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Clark, F. E. (1921). Music in education. *Music Supervisors' Journal*, 8(2), 20-22.
- Çilden, Ş. (2003, Ekim). *Çalgı eğitiminde nitelik sorunları*. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Dalkıran, E. (2011). Keman eğitiminde deşifre becerisi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(4), 54-63.
- Demirbatır, E. (1993). *Uludağ üniversitesi eğitim fakültesi müzik eğitimi bölümü öğrencilerinin bölüme girişteki müziksel başarılarıyla birinci yıl sonundaki müziksel başarılarının karşılaştırılarak incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, Bursa.
- Denizer, H. G. (2008). *Müzik eğitimi anabilim dallarında gitar öğrencilerinin müziksel-ışitme-okuma-yazma dersi başarılarının öğretmen ve öğrenci görüşleri açısından değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Erçakır, M. S. (2007). *Silahlı kuvvetler bando okulları komutanlığında başlangıç eğitiminde uygulanan müziksel işitme okuma ve yazma eğitiminde kullanılan*

kaynaklarla ilgili uzman görüşleri ve görüşler doğrultusunda bir deneysel çalışma.
Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Ertürk, S. (1997). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Meteksan.

Fenmen, M. (1991). *Müzikçinin el kitabı*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi.

Gale, H. (1922). Musical education. *The Musical Quarterly*, 8(1), 96-107.

Gürgen, E. T. (2015). Müziğin temel bileşenleri ve müzik dinlemenin kavramsal boyutu.
Ulakbilge, 3(5), 1-13.

Holloway, M. S. (2001). *The use of collaborative action learning to increase music appreciation students' listening skills*. Doktora Tezi, Utah University, Utah.

Kalaycı, Ş. (2010). *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri* (5. cilt). Ankara: Aslin.

Kararoğlu, İ. (2008). *Çalgı Eğitimi ve Sistematiğin Önemi*.
<http://udinevres.blogspot.com.tr/2008/10/alg-eitimi-ve-sistematiin-nemiibrahim.html>, adresinden erişilmiştir.

Karpinski, G. (2000). *Aural skills acquisition: The development of listening, reading and performing skills in college-level musicians*. New York: Oxford University.

Kennedy, M. (1996). *Concise dictionary of music*. UK: Oxford University.

Kurtuldu, M. K. (2007). *İşleme modeline dayalı piyano eğitiminde genel öğrenme stratejilerinin yeri ve görsel imajlar oluşturma yönteminin kullanılabilirlik düzeyi*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

MEB. (2009). *T.C. milli eğitim bakanlığı ortaöğretim genel müdürlüğü*.
http://ogm.meb.gov.tr/belgeler/muziksel_isitme_okuma_yazma.pdf adresinden erişilmiştir.

Morphy, E. W. (1918). Violin teaching in its relation to the organization of civic orchestras. *The Musical Quarterly*, 4(1), 50-60.

Müzik terimleri sözlüğü (2014). <http://www.radyoklasikmuzik.com/muzik-terimleri-sozluhu> adresinden erişilmiştir.

Müzik terimleri. Türk Dil Kurumu.

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.591328db1c8756.65231349 adresinden erişilmiştir.

Müzik terimleri (2003). <http://www.dersimiz.com/terimler-sozlugu/Alterasyon-Nedir-2145.html#.WRMmDfnyjIU> adresinden erişilmiştir.

Özbek, Ö. (2003). *Müzik teorisi ve işitme eğitiminde uygulamaların çeşitlendirilmesi*. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Özçelik, S. (2003). *Müzikal dikte ve solfej*. Ankara: Başkent.

Özgür, Ü. (1995). Mesleki müzik eğitiminde deşifrenin önemi. [Özel Sayı]. *Filarmoni Dergisi*.

Özgür, Ü. (1996, Nisan). *Agsl müzik bölümlerinde okutulmakta olan müziksel işitme-okuma-yazma dersinin içeriği, sorunları ve çözümüne İlişkin ders öğretmenlerinin görüşleri*. I. Ulusal AGSL Müzik Bölümleri Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, Uludağ Üniversitesi, Bursa.

Özgür, Ü., & Aydoğan, S. (2002). *Müziksel işitme okuma*. Ankara: Sözkese .

Say, A. (2005). *Müzik ansiklopedisi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi.

Sever, G. (2006). *Erken keman eğitimi veren öğretmenlerin (5-7 Yaş) başlangıç düzeyinde sık karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Şendurur, Y. (2001). Keman eğitimi dersine etkili hazırlanma süreci. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi*, 21(2), 161-168.

Şendurur, Y. (2001). Keman eğitiminde etkili öğrenme-öğretme yöntemleri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(3), 145-155.

Şengül, C. (2006). *Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda müzik teorisi ve işitme eğitimi dersinde kazanılan bilgi ve becerilerin öğretmenlik mesleğinde kullanılma düzeyleri*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Tanımış, G. E. (2012). Gazi üniversitesi gazi eğitim fakültesi güzel sanatlarr eğitimi bölümü müzik eğitimi anabilim dalı keman öğrencilerine uygulanan müzikal boğumlama eğitiminin temel müzikal boğumlama özelliklerine etkisi. *ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(15), 149-164.

- Tarman, S. (1996). *Bekir Küçükay'ın 'klasik gitar İçin başlangıç metodu'nun hedef, hedef davranış ve konu kapsamı yönünden incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Tarman, S. (2006). *Müzik eğitiminin temelleri*. Ankara: Müzik Eğitimi.
- Topalak, Ş. (2013). Güzel sanatlar lisesi çalgı eğitimi/öğretiminde karşılaşılan sorunların incelenmesi. *Sanat Eğitimi Dergisi*, 1(2), 118.
- Tuncer, K. (2012). Müzik atölyesi: <https://kemansitesi.wordpress.com/tag/muzik-terimleri-sozlugu/> adresinden alınmıştır
- Turhan, Z. (2010). *"Bireysel çalgı derslerinde öğretmen-öğrenci iletişiminin incelenmesi (Gazi eğitim fakültesi örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Uçan, A. (1997). *Müzik eğitiminde temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi.
- Uçan, A. (2004). *Keman*. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Uçan, A. (2005). *Müzik eğitimi: Temel Kavramlar- İlkeler- Yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum* (3. cilt). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uçan, A., & Günay, E. (1980). *Çevreden evrene keman eğitimi I*. Ankara: Önder .
- Uslu, M. (1996, Nisan). *Türkiye'de çalgı eğitiminin yaygınlaştırılmasında ve geliştirilmesinde agsl müzik bölümlerinin önemi*. 1. Ulusal AGSL Müzik Bölümleri Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, Uludağ Üniversitesi, Bursa.
- Uslu, M. (2006). Türkiye'de çalgı eğitiminin yaygınlaştırılmasında ve geliştirilmesinde çoksesli müzik eğitimi görüşü. *Müzik ve Bilim Dergisi*, 5(1)1-10.
- Uslu, M. (2012). Nitelikli keman eğitimine yönelik yaklaşımlar. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 1(4), 1-11.
- Uyan, M. O. (2013). Müzik teorisi ve işitme eğitimi ile bireysel çalgı eğitimi başarıları arasındaki ilişkiler. *Sanat Eğitimi Dergisi*, 1(1), 53-68.
- Yaşmut, B. (2013). *Piyano eğitiminin müziksel işitme okuma ve yazma davranışlarına etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Ondokuzmayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Samsun.

Yayla, F. (2006). Müziksel işitmenin temel prensipleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(12), 28-38.

EKLER

ANKET

Bu araştırmanın amacı, mziksl okuma yazma eğitiminin keman eğitimini ne derecede etkilediğini ortaya koymaktır. Bu çerçevede oluşturulan anket 12 sorudan oluşmaktadır. Sorulardan altısı evet hayır seçenekli olup, altı tanesi ise bilgi isteme şeklinindedir. Yanıtlama, tek doğru seçeneği bulma ve yanıtı yazma şeklinindedir. Seçenekli sorular doğru ve uygun seçeneğin başındaki kutuya (X) işareti konularak, diğerleri de yanıtı yazılarak yanıtlanacaktır. Araştırmanın geçerli, güvenilir ve yararlanılabilir olması vereceğiniz yanıtların içtenlikli olmasına bağlıdır. Katkılarınızdan dolayı teşekkür ederim.

Araştırmacı
Büşra İnci şENDURUR
Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans
ğrencisi

ANKET FORMU

Öğrenim Görmekte Olduğunuz Üniversitenin Adı :

Sınıfınız :

Ana Çalgınız :

1. Müziksel İşitme Okuma ve Yazma eğitiminin keman çalmada entonasyona (sesi tam frekansıyla verebilme) olumlu yönde katkısı var mıdır?
Evet( ) Hayır( )
2. Müziksel İşitme Okuma Ve Yazma Eğitiminin keman eğitiminde aralık bilgisinin çift ses çalma üzerinde olumlu bir katkısı var mıdır?
Evet( ) Hayır( )
3. Müziksel İşitme Okuma ve Yazma eğitiminin keman eğitiminde ritmik nota değerlerini çalmada olumlu yönde katkısı var mıdır?
Evet( ) Hayır( )
4. Müziksel İşitme Okuma ve Yazma eğitiminin keman eğitiminde akoru tanıyıp çalmada olumlu yönde katkısı var mıdır?
Evet( ) Hayır( )
5. Müziksel İşitme Okuma ve Yazma eğitiminin keman eğitiminde ritmik ve atlamalı yazılmış olan alıştırma, etüt ya da eserlerde hızlı deşifreye olumlu yönde katkısı var mıdır?
Evet( ) Hayır( )
6. Müziksel İşitme Okuma ve Yazma eğitiminin keman eğitiminde alıştırma,etüt yada eser çalışırken; alıştırma,etüt ya da eserin ton değişimine uğramış bölümlerini fark edebilme ve buna adapte olmada olumlu yönde katkısı var mıdır?
Evet( ) Hayır( )

Güz Dönemi Bahar Dönemi

7. Lisans 1. sınıf MİOY dersi geçme notunuz nedir?	( )	( )
8. Lisans 1. sınıf keman dersi geçme notunuz nedir?	( )	( )
9. Lisans 2. sınıf MİOY dersi geçme notunuz nedir?	( )	( )
10. Lisans 2. sınıf keman dersi geçme notunuz nedir?	( )	( )
11. Lisans 3. sınıf MİOY dersi geçme notunuz nedir?	( )	( )
12. Lisans 3. sınıf keman dersi geçme notunuz nedir?	( )	( )

TEŞEKKÜRLER

EK-2 : Anket İzin Formları

Ekstra Tarih ve Sayısı: 21/04/2016-E.50465

* B E N N 4 1 T T

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : 17311665-044-
Konu : Anketler

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 10/11/2015 tarihli ve 80287700-302.08.01- 130107 sayılı yazı,

Enstitünüz Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Büşra İnci ŞENDURUR'un Yrd. Doç. Dr. Gamze Elif TANINMIŞ'ın danışmanlığında yürüttüğü "**Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Eğitiminin Keman Eğitimine Etkisi**" konulu tezi hakkındaki talebi ilgi yazınız ekinde yer alan dilekçede belirtilen Üniversite Rektörlüklerine ve Gazi Eğitim Fakültesi Dekanlığına iletilmiş olup, alınan cevabi yazılar ilişikte gönderilmiştir.
Bilgilerinizi rica ederim.

e-imzalıdır
Prof. Dr. Servet KARABAĞ
Rektör Yardımcısı

EK :
Cevabi yazılar

Gazi Üniversitesi Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı Rektörlük Kampüsü 06500 Beşevler
/ ANKARA
Tel:0 (312) 212 68 40 Faks:0 (312) 221 32 02
e-Posta: ogris@gazi.edu.tr İnternet Adresi :www.ogris.gazi.edu.tr

Bilgi için :Semih Uğur İkiz
Bilgisayar İşletmeni
Telefon No:2022821

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 05/02/2016-E.15994

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Gazi Eğitim Fakültesi Dekanlığı

Sayı : 89377925-044-
Konu : Anketler (Büşra İnci ŞENDURUR)

GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : 18/12/2015 tarihli ve 17311665-044- 145125 sayılı yazı,

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim dalı Yüksek Lisans Öğrencisi Büşra İnci ŞENDURUR'un Yrd.Doc. Gamze Elif TANINMIŞ'ın Danışmanlığında yürüttüğü "Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Eğitiminin Keman Eğitimine Etkisi" konulu tezi kapsamında Fakültemiz Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 4.sınıf öğrencilerine anket uygulama isteği Dekanlığımızca uygun görülmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini saygılarımla arz ederim.

e-imzalıdır
Prof. Dr. Cengiz Bekir DEMİREL
Dekan

Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi 06500 Teknikokullar/ANKARA
Tel:202 8090-91-92 Faks:223 8693
e-Posta :gef@gazi.edu.tr İnternet Adresi :http://gef.gazi.edu.tr/

Bilgi için :Erdal ÜMÜTLÜ
Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni
Telefon No:202 80 90

Evrak Tarih ve Sayısı: 18/01/2016-E.2119

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : 47855647-044
Konu : Anket İzni

.../.../2016

GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi: a) 25.12.2015 tarih ve 17311665-044-41211 sayılı yazınız.
b) Buca Eğitim Fakültesi Dekanlığı'nın 04.01.2016 tarihli ve 85316909/399/001 sayılı yazısı.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Büşra İnci ŞENDURUR'un tez çalışması kapsamında anket uygulama yapma isteğinin Üniversitemiz Buca Eğitim Fakültesi Dekanlığı tarafından kendisinin bizzat yapması koşuluyla uygun görüldüğü hakkındaki ilgi (b) yazı fotokopisi ilişikte gönderilmektedir. Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Mehmet FÜZÜN
Rektör

Ek : İlgi (b) Yazı Sureti (1 Sayfa)

Adres: Cumhuriyet Bulvarı No:144 35210 Alsancak-İZMİR
Telefon: 0232 4121426 Faks: 0232 4121403
E-Posta: sezai.arslan@deu.edu.tr Elektronik Ağ: www.deu.edu.tr
E-İmza Doğrulama: <http://ebys.deu.edu.tr/docuplus/SignCheck.aspx?FileDocID=8257c4bd-d778-40de-be3b-942b1ef55e6d>

Bilgi için iribut:
Sezai ARSLAN
Bilgisayar İşletmeni

T.C
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
BUCA EĞİTİM FAKÜLTESİ

Sayı : 85316909/399
Konu: Anket İzni

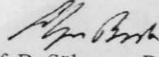
04.01.2016 000001

REKTÖRLÜK MAKAMINA
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi: 28/12/2015 tarih ve 009533 sayılı yazınız.

Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Büşra İnci ŞENDURUR'un tez çalışması kapsamında, anket uygulama isteği kendisinin takip etmesi koşuluyla Dekanlığımızca uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Süleyman BAŞLAR
DEKAN V.

Evrak Tarih ve Sayısı: 27/01/2016-E.3672

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
Rektörlük

Sayı : 49933177-044-E.1826
Konu : Büşra İnci ŞENDURUR'un Anket
Uygulama İsteği

22/01/2016

GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 18/12/2015 tarihli ve 17311665-044-41211 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınızda belirtilen Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Büşra İnci ŞENDURUR'un, "Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Eğitiminin Keman Eğitimine Etkisi" konulu tezi ile ilgili Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Bölümü 4. sınıf öğrencilerine anket uygulama isteği Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

e-İmzalıdır

Prof. Dr. Şenol EREN
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

**BELGENİN ASLI
ELEKTRONİK İMZALIDIR**

Muazzez MERT

Çözümleyici

29.01.2016

5070

Adres: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörlük Binası
Telefon: 0362 312 19 19 Faks: 0362 457 60 91
Elektronik Ağ: <http://www.omu.edu.tr/>

Muazzez MERT
muazzez.mert@omu.edu.tr
Dahili Tel: 7015

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.
Evrak teyidi <https://ebysorgu.omu.edu.tr> adresinden 4V3V-ZL27-8VVJ kodu ile yapılabilir.

Evrak Tarih ve Sayısı: 25/01/2016-E.3285

T.C.
MEHMET AKIF ERSOY ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : 83427534-302.08.01-
Konu : Bilimsel ve Eğitim Amaçlı

Evrak Tarih ve Sayısı: 19/01/2016-E.961

GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı Rektörlük Kampüsü 06500 Beşevler / ANKARA

İlgi : a) 18/12/2015 tarihli, 41211 sayılı ve "Anketler (Büşra İnci ŞENDURUR)" konulu yazı
b) 11/01/2016 tarihli, 1414 sayılı ve "Bilimsel ve Eğitim Amaçlı" konulu yazı

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencisi Büşra İnci ŞENDURUR'un "Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Eğitiminin Kemal Eğitimine Etkisi" konulu tez çalışması kapsamında hazırlanmış olduğu anketi Fakülteniz Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Programı 4. sınıf öğrencilerine uygulama izni ile ilgili Üniversitemiz Eğitim Fakültesi'nin görüşü ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Mehmet KARACA
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek:Yazı örneği (1 sayfa)

Canan KUZGUN
Bilgisayar İşletmeni

BELGENİN ASLI
ELEKTRONİK İMZALIDIR
25.01.2016.

Evrak Doğrulamak İçin : <https://cbys.mehmetakif.edu.tr/en/Vision/Dogrula/LSSKJE>

İstiklal Yerleşkesi 15030 BURDUR
Telefon:+90 248 213 11 90 Faks:+90 248 213 11 91

Ayrıntılı bilgi için irtibat: Canan Kuzgun
Evrak Pın Kodu: 56661

e-Posta oidb@mehmetakif.edu.tr Elektronik Ad:<http://oidb.mehmetakif.edu.tr> Keo Adresi : maku@hs01.keo.tr

T.C.
MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Fakültesi Dekanlığı

Sayı : 52793143-302.08.01-
Konu : Bilimsel ve Eğitim Amaçlı

Evrak Tarih ve Sayısı: 11/01/2016-E.1414

MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : 29/12/2015 tarihli, 51005 sayılı ve "Bilimsel ve Eğitim Amaçlı" konulu yazı

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencisi Büşra İnci ŞENDURUR'un "Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Eğitiminin Kemal Eğitimine Etkisi" konulu tez çalışması kapsamında hazırlanmış olduğu anketi Fakültemiz Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 4. sınıf öğrencilerine öğretim programlarını aksatmadan kendisi tarafından uygulama yapması koşuluyla Dekanlığımızca uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Sibel KARAKELLE
Dekan V.

Evrakı Doğrulamak İçin : <https://ebys.mehmetakif.edu.tr/en/Vision/Dogrula/KVPS1A>

İstiklal Yerleşkesi 15030 / BURDUR
Telefon:+90 248 213 40 00 Faks:+90 248 213 41 60
e-Posta : cegitim@mehmetakif.edu.tr Elektronik Adı:<http://cegitim.mehmetakif.edu.tr>

Ayrıntılı bilgi için irtibat: Şerife Koçak Körözlü
Evrak Pin Kodu: 49951
Kep Adresi : maku@hs01.ken.tr

Evrak Tarih ve Sayısı: 01/02/2016-E.4306
Evrak Tarih ve Sayısı: 26/01/2016-E.1158

T.C.
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

Sayı : 75548883-730.08.03
Konu : Anket Çalışması

GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : 22/01/2016 tarihli ve 3571 sayılı yazımız.

İlgi yazı gereği, Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi Büşra İnci ŞENDURUR'un Yrd. Doç. Dr. Gamze Elif TANINMIŞ'ın danışmanlığında yürüttüğü "Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Eğitiminin Keman Eğitimine Etkisi" başlıklı çalışmasına ilişkin anket uygulamasının kendisi tarafından yapılması koşuluyla Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.
Gereğini bilgilerinize arz ederim.

e-İmzalıdır

Prof. Dr. Murat DEMİREL
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek:Anket Çalışması (3 sayfa)

Evrakı Doğrulamak İçin : <https://ebys.yyu.edu.tr/en/Vision/Dogrula/6EKBST>

Adres:Yüzüncü Yıl Üniversitesi Rektörlüğü Zeve Kampüsü 65080 Tuşba / Van

Faks:+90 432 4865413

e-Posta:rektorluk@yyu.edu.tr Elektronik Ağ:http://www.yyu.edu.tr

Ayrıntılı bilgi için irtibat: Nesip TEKİN

Unvanı: Memur

Dahili No: +90 432 2251701-04 / +90 4445065

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 26/01/2016-E.1158

T.C.
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Eğitim Fakültesi Dekanlığı

Sayı : 99229657-044
Konu : Anket Çalışması

REKTÖRLÜK MAKAMINA

İlgi : 30.12.2015 tarih ve 28331 kayıt nolu yazınız.

İlgi yazı gereği Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Büşra İnci ŞENDURUR'un Yrd.Doç.Dr. Gamze Elif TANINMIŞ'ın danışmanlığında yürüttüğü "**Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Eğitiminin Keman Eğitimine Etkisi**" konulu tezine ilişkin anket çalışmasını Fakültemiz Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 4.sınıf öğrencilerine uygulama isteği anketin kendisi tarafından yapılması koşulu ile Dekanlığımızca uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

e-imzalıdır
Prof. Dr. İsmail ÇELİK
Dekan

Ek:İlgi Yazı Örneği (2 sayfa)

Adres: Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanlığı Zeve Kampüsü 65080
Tuşba / Van
Telefon: +90 432 2251701-1701 Faks:+90 432 2251368
e-Posta: eğitim@yyu.edu.tr Elektronik Ağ: http://www.yyu.edu.tr

Ayrıntılı bilgi için irtibat: Cuneyt TOKUŞ
Unvan: Bilgisayar İşletmeni
Dahili No: 1707

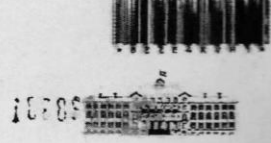
Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 26/01/2016-E.1158

Evrak Tarih ve Sayısı: 18/12/2015-41211

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : 17311665-044-
Konu : Anketler (Büşra İnci ŞENDURUR)

YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 10/11/2015 tarihli ve 80287700-302.08.01- 130107 sayılı yazı,

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Büşra İnci ŞENDURUR'un Yrd. Doç. Dr. Gamze Elif TANINMIŞ'ın danışmanlığında yürüttüğü "Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Eğitiminin Keman Eğitimine Etkisi" konulu tezi ile ilgili olarak Üniversitemiz Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Bölümü 4. Sınıf öğrencilerine anket uygulamasına izin verilmesi istenilmektedir.

Bilgilerinizi ve bahsi geçen konu hakkındaki görüşünüzün Rektörlüğümüze gönderilmesi hususunda gereğini arz ederim.

e-İmzalıdır
Prof. Dr. Servet KARABAĞ
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

EKLER :

- 1- İlgi yazı ve ekleri.
- 2- Etik kurul kararı.

DAĞITIM

Marmara Üniversitesi Rektörlüğüne
Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğüne
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörlüğüne
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Rektörlüğüne
Yüzüncü Yıl Üniversitesi Rektörlüğüne
Harran Üniversitesi Rektörlüğüne

Seyfettin KILIÇ
Bilgisayar İşletmeni

BELGENİN ASLI
ELEKTRONİK İMZALIDIR
18.12.2015

Not: Ekleri fazla olduğundan dolayı, eklerini pin kodundan indirebilirsiniz.

Evrak Doğrulamak İçin: <http://belgedogrulama.gazi.edu.tr>
Gazi Üniversitesi Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı Rektörlük Kampüsü 06500 Beşevler
/ ANKARA
Tel:0 (312) 212 68 40 Faks:0 (312) 221 32 02
e-Posta: ogris@gazi.edu.tr İnternet Adresi: www.ogris.gazi.edu.tr

Pin: 97702
Bilgi için: Semih Uğur İkiz
Bilgisayar İşletmeni
Telefon No:2022821

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır. (PIN:97702)
Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 26/01/2016-E.1158

EVRAK	YÜZÜNCÜ YIL
	ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
	Kayıt No: 30028331
	Tarih: 04.01.2016

~~O.İ.D.B.~~
~~Eğitim Bil. Enst. Md.~~
Eğitim Rekt.

04.01.2016

EVRAK	YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
	EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞI
	Kayıt No: 4923
	Tarih: 04.01.2016

— Yazı İşleri
— Güz. San. Bal. Böl. Bş. B.

↩

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 19/01/2016-E.2343
Evrak Tarih ve Sayısı: 14/01/2016-304

T.C.
HARRAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : 78521740-300
Konu : Anketler (Büşra İnci ŞENDURUR)

GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
ANKARA

İlgi : a) 18/12/2015 tarihli ve 41211 sayılı yazı,
b) 13/01/2016 tarihli ve 1284 sayılı yazı,

İlgi yazınız gereği, Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Büşra İnci ŞENDURUR'un Yrd.Doç. Dr. Gamze Elif TANINMIŞ'ın danışmanlığında yürüttüğü "Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Eğitiminin Keman Eğitimine Etkisi" konulu tezi kapsamında Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 4. sınıf öğrencilerine anket uygulanması isteğinin uygun görüldüğüne dair Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Dekanlığının görüşü ile ilgili ilgi b yazı ekte gönderilmiştir.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

e-İmzalıdır
Prof.Dr. Abuzer PINAR
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek:İlgi yazı (1 sayfa)

BELGENİN ASLI
ELEKTRONİK İMZALIDIR
14.01.2016

Seval VURAL
Bilgisayar İşletmeni

Evrakı Doğrulamak İçin : http://ebys.harran.edu.tr/envision/Validate_Doc.aspx?V=BENNBH01

Adres:Diyarbakır Yolu Üzeri Tugay Karşısı Yenişehir 63300 Şanlıurfa
Telefon:0414 318 3020 Faks:0414 318 3197
e-Posta:ogrenci@harran.edu.tr Elektronik Ağ:<http://ogrenci.harran.edu.tr/>

Bilgi için: Seval VURAL
Unvanı: Bilgisayar İşletmeni
Tel No: 0414 318 3000 - 2463

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır

T.C.
HARRAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Eğitim Fakültesi Dekanlığı

Sayı : 21180072-300-1284
Konu : Anketler (Büşra İnci ŞENDURUR)

13/01/2016

REKTÖRLÜK MAKAMINA
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : 07/01/2016 tarihli ve 585 sayılı yazı,

İlgi yazı ile Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Büşra İnci ŞENDURUR'un Yrd.Doç. Dr. Gamze Elif TANINMIŞ'ın danışmanlığında yürüttüğü "Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Eğitiminin Keman Eğitimine Etkisi" konulu tezi kapsamında Fakültemiz Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 4. sınıf öğrencilerine anket uygulanması isteği belirtilmektedir. Anket uygulanması ile ilgili herhangi bir sakınca bulunmamaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof.Dr. Bürhan AKPUNAR
Dekan

Adres:0414 318 3466
Telefon:0414 318 3466 Faks:0414 318 3646
e-Posta:egitimfakultesi@harran.edu.tr Elektronik Ağ:0414 318 3646

Bilgi için:Melek ŞEKER CAVLAK
Unvanı: Teknisyen
Dahili No: 0414 3183000 - 1244

Evrak Tarih ve Sayısı: 18/04/2016-E.19653

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : 16110545-300-1600092589
Konu : Büşra İnci ŞENDURUR Anket Hk.

11.04.2016

GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı
Rektörlük Kampüsü 06500
Beşevler/ANKARA

İlgi : 18.12.2015 tarihli 41211 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Büşra İnci ŞENDURUR'un Yrd. Doç. Dr. Gamze Elif TANINMIŞ'ın danışmanlığında yürüttüğü "Müziksel İştme Okuma ve Yazma Eğitiminin Keman Eğitimine Etkisi" konulu tezi ile ilgili Üniversitemiz Atatürk Eğitim Fakültesi'nin olur yazısı ekte gönderilmiş olup gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Recep BOZLAĞAN
Rektör Adına
Rektör Yardımcısı

EK:
EK-1 Fakülte Yazısı
EK-2 Bölüm Yazısı
EK-3 Anabilim Dalı Yazısı

Güvenli elektronik imzalı aşlı ile aynıdır.	
Tarih:	14-04-2016
İmza:	Adnan KÖLE
Adı Soyadı:	Bilgisayar İşletmeni
Ünvanı:	

Marmara Üniversitesi Güztepe Yerleşkesi Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı
34722 Kadıköy / İSTANBUL
Telefon: 0216 414 05 45
ogrenci.yenikayit@marmara.edu.tr
Kep Adresi: marmarauniversitesi@sis01.kep.tr

Ayrıntılı bilgi için:
Fuat ERDEM
Marmar

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. maddesi gereğince Recep BOZLAĞAN tarafından güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <http://ebys.marmara.edu.tr/QR/A574FFDC44A4E08>

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
Atatürk Eğitim Fakültesi

Sayı : 65796619-300-1600083261
Konu : Büşra İnci ŞENDURUR Tez Uygulama İzni

31.03.2016

ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.12.2015 tarihli ve 16110545-300-1500282804 sayılı belge.

İlgi yazınızda adı geçen Büşra İnci ŞENDURUR'un yüksek lisans tezi anket uygulaması hususundaki bölüm görüşü ekte gönderilmiştir.

Gereğini bilgilerinize rica ederim.

Prof. Dr. Ahmet Şükrü ÖZDEMİR
Dekan

EK:
EK-1 Bölüm Yazısı.
EK-2 Anabilim Dalı Yazısı.

Marmara Üniversitesi Göztepe Yerleşkesi Atatürk Eğitim Fakültesi 34722
Kağıtköy / İSTANBUL
Telefon: 0216 345 90 90-345 47 05
ac@marmara.edu.tr
Kep Adresi: marmarasuniVERSITESI@hs61.kep.tr

Ayrıntılı bilgi için:
Ehsan YANAZ
Bilgisayar İşletmeni

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. maddesi gereğince Ahmet Şükrü ÖZDEMİR tarafından güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <http://ebys.marmara.edu.tr/QRA76E8D134B274B57>

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
Atatürk Eğitim Fakültesi
Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü

Sayı : 77721479-730.08.03-1600081107
Konu : Büşra İnci Şendurur Hakkında.

29.03.2016

ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ

İlgi : 12.01.2016 tarihli ve 1600002613 sayılı yazınız.

İlgi yazıya istinaden Bölümümüz, Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı Başkanlığının 12.01.2016 tarih ve 1257 sayılı, Büşra İnci Şendurur'un anket uygulama isteğinin uygunluğunu içeren yazısı ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Prof. Erol BULUT
Bölüm Başkanı

EK: Anabilim Dalı Yazısı

Marmara Üniversitesi Göztepe Yerleşkesi Atatürk Eğitim Fakültesi 34722 Aydınlık bilgi için:
Kağıtköy / İSTANBUL
Telefon: 0216 345 50 50-345 47 05 Belgeçeper No: 338 99 60
Fax: TEKTAS
Şef
e@armara.edu.tr http://eef.marmara.edu.tr
Kep Adresi: marmarauniversitesi@is01.kep.tr

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. maddesi gereğince Erol BULUT tarafından güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <http://ebys.marmara.edu.tr/QR/507A542DFC4F4A8F>

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ BÖLÜMÜ
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI

Günü : 12.01.2016
Sayı : 1257
Konu : Büşra İnci ŞENDURUR Hk.

Güzel Sanatlar Eğitimi Bölüm Başkanlığı'na;

İlgi: 65796619-300-1600002613

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans programı öğrencisi Büşra İnci ŞENDURUR'un, Yard.Doç. Dr. Gamze Elif TANINMIŞ'ın danışmanlığında yürüttüğü "Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Eğitiminin Keman Eğitimine Etkisi" başlıklı tezi için Anabilim Dalımız 4.sınıf öğrencilerine anket uygulama isteği uygun görülmüştür.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Mustafa USLU

Müzik Öğretmenliği
Anabilim Dalı Başkanı

EK- 3 : Regresyon Sonuçları

Tanımlayıcı İstatistikler

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
soru_1	53	,00	1,00	,9623	,19238
soru_2	53	,00	1,00	,9434	,23330
soru_3	53	,00	1,00	,9623	,19238
soru_4	53	,00	1,00	,9434	,23330
soru_5	53	,00	1,00	,9057	,29510
soru_6	53	,00	1,00	,9245	,26668
mioy1_guz	53	41,00	100,00	74,5283	14,37493
mioy1_bahar	53	50,00	100,00	77,7736	12,73342
keman1_guz	53	45,00	100,00	80,7736	12,68500
keman1_bahar	53	50,00	100,00	80,9623	13,17042
mioy2_guz	53	30,00	100,00	73,2830	15,79603
mioy2_bahar	53	30,00	100,00	75,0755	16,42916
keman2_guz	53	30,00	100,00	78,1321	16,57157
keman2_bahar	53	35,00	100,00	79,0943	14,81068
mioy3_guz	53	40,00	100,00	73,2453	15,70755
mioy3_bahar	53	30,00	100,00	73,4151	16,69458
keman3_guz	53	30,00	100,00	77,7170	16,27454
keman3_bahar	53	30,00	100,00	78,8113	17,32723
mioy1_ort	53	50,00	100,00	76,1698	12,97740
keman1_ort	53	10,00	100,00	79,2453	15,09573
mioy2_ort	53	30,00	100,00	73,8113	15,66605
keman2_ort	53	38,00	100,00	78,7736	15,17797
mioy3_ort	53	36,00	100,00	73,5472	14,97892
kamn3_ort	53	30,00	100,00	78,4528	16,24283
Valid N (listwise)	53				

Lisans 1. Sınıf Güz Dönemi Regresyon Sonuçları

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	,464 ^a	,215	,200	11,34525	2,010

a. Predictors: (Constant), mioy1_guz

b. Dependent Variable: keman1_guz

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	1802,831	1	1802,831	14,006	,000 ^b
	Residual	6564,452	51	128,715		
	Total	8367,283	52			

a. Dependent Variable: keman1_guz

b. Predictors: (Constant), mioy1_guz

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	50,246	8,304		6,050	,000
	mioy1_guz	,410	,109	,464	3,743	,000

a. Dependent Variable: keman1_guz

Lisans 1. Sınıf Bahar Dönemi Regresyon Sonuçları

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	,409 ^a	,167	,151	12,13859	1,860

a. Predictors: (Constant), mioy1_bahar

b. Dependent Variable: keman1_bahar

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	1505,316	1	1505,316	10,216	,002 ^b
	Residual	7514,609	51	147,345		
	Total	9019,925	52			

a. Dependent Variable: keman1_bahar

b. Predictors: (Constant), mioy1_bahar

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	48,100	10,416		4,618	,000
	mioy1_bahar	,423	,132	,409	3,196	,002

a. Dependent Variable: keman1_bahar

Lisans 1. Sınıf Güz-Bahar Dönemi Ortalaması Regresyon Sonuçları

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	,266 ^a	,071	,053	14,69217	1,645

a. Predictors: (Constant), mioy1_ort

b. Dependent Variable: keman1_ort

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	840,958	1	840,958	3,896	,054 ^b
	Residual	11008,853	51	215,860		
	Total	11849,811	52			

a. Dependent Variable: keman1_ort

b. Predictors: (Constant), mioy1_ort

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	55,642	12,128		4,588	,000
	mioy1_ort	,310	,157	,266	1,974	,054

a. Dependent Variable: keman1_ort

Lisans 2. Sınıf Güz Dönemi Regresyon Sonuçları

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	,345 ^a	,119	,102	15,70453	1,920

a. Predictors: (Constant), mioy2_guz

b. Dependent Variable: keman2_guz

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	1701,826	1	1701,826	6,900	,011 ^b
	Residual	12578,249	51	246,632		
	Total	14280,075	52			

a. Dependent Variable: keman2_guz

b. Predictors: (Constant), mioy2_guz

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	51,591	10,331		4,994	,000
	mioy2_guz	,362	,138	,345	2,627	,011

a. Dependent Variable: keman2_guz

Lisans 2. Sınıf Bahar Dönemi Regresyon Sonuçları

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	,517 ^a	,268	,253	12,79926	1,420

a. Predictors: (Constant), mioy2_bahar

b. Dependent Variable: keman2_bahar

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	3051,653	1	3051,653	18,628	,000 ^b
	Residual	8354,875	51	163,821		
	Total	11406,528	52			

a. Dependent Variable: keman2_bahar

b. Predictors: (Constant), mioy2_bahar

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	44,088	8,299		5,312	,000
	mioy2_bahar	,466	,108	,517	4,316	,000

a. Dependent Variable: keman2_bahar

Lisans 2. Sınıf Güz-Bahar Dönemi Ortalaması Regresyon Sonuçları

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	,478 ^a	,228	,213	13,46280	1,610

a. Predictors: (Constant), mioy2_ort

b. Dependent Variable: keman2_ort

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	2735,688	1	2735,688	15,094	,000 ^b
	Residual	9243,595	51	181,247		
	Total	11979,283	52			

a. Dependent Variable: keman2_ort

b. Predictors: (Constant), mioy2_ort

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	44,600	8,989		4,962	,000
	mioy2_ort	,463	,119	,478	3,885	,000

a. Dependent Variable: keman2_ort

Lisans 3. Sınıf Güz Dönemi Regresyon Sonuçları

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	,415 ^a	,172	,156	14,94963	2,098

a. Predictors: (Constant), mioy3_guz

b. Dependent Variable: keman3_guz

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	2374,693	1	2374,693	10,625	,002 ^b
	Residual	11398,062	51	223,491		
	Total	13772,755	52			

a. Dependent Variable: keman3_guz

b. Predictors: (Constant), mioy3_guz

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	46,205	9,883		4,675	,000
	mioy3_guz	,430	,132	,415	3,260	,002

a. Dependent Variable: keman3_guz

Lisans 3. Sınıf Bahar Dönemi Regresyon Sonuçları

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	,412 ^a	,170	,153	15,94295	1,809

a. Predictors: (Constant), mioy3_bahar

b. Dependent Variable: keman3_bahar

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	2649,047	1	2649,047	10,422	,002 ^b
	Residual	12963,066	51	254,178		
	Total	15612,113	52			

a. Dependent Variable: keman3_bahar

b. Predictors: (Constant), mioy3_bahar

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	47,424	9,966		4,759	,000
	mioy3_bahar	,428	,132	,412	3,228	,002

a. Dependent Variable: keman3_bahar

Lisans 3. Sınıf Güz-Bahar Dönemi Ortalaması Regresyon Sonuçları

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	,495 ^a	,245	,230	14,25442	1,776

a. Predictors: (Constant), mioy3_ort

b. Dependent Variable: kamn3_ort

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	3356,516	1	3356,516	16,519	,000 ^b
	Residual	10362,616	51	203,189		
	Total	13719,132	52			

a. Dependent Variable: kamn3_ort

b. Predictors: (Constant), mioy3_ort

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	39,005	9,901		3,939	,000
	mioy3_ort	,536	,132	,495	4,064	,000

a. Dependent Variable: kamn3_ort

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR..